

Biblioteka
Raczyńskich

OFERTA EDUKACYJNA 2019/2020

Biblioteka
Raczyńskich

**OFERTA
EDUKACYJNA
2019/2020**

**Pracownia-Muzeum
Józefa Ignacego Kraszewskiego**
ul. Wroniecka 14
tel. 61-855-12-44
pon.-pt. 10.00 – 15.00
krzysztof.klupp@bracz.edu.pl

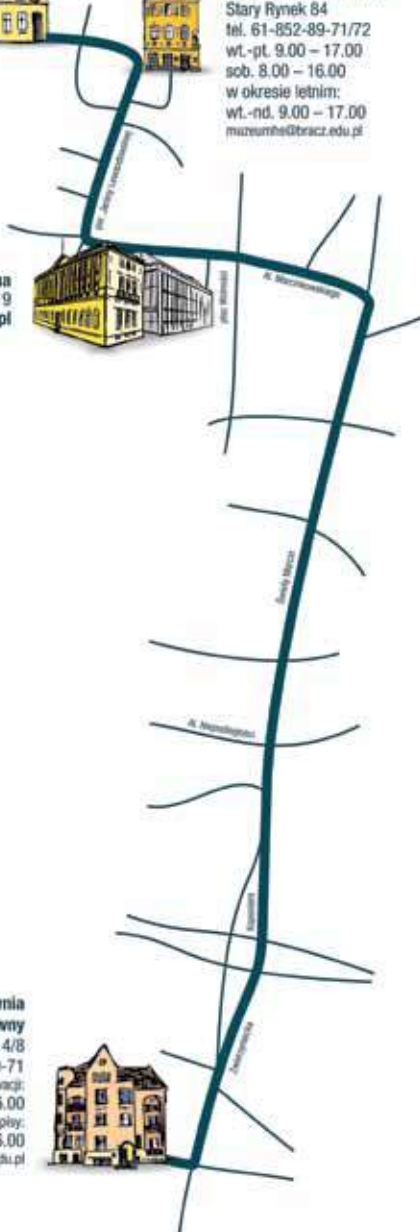
**Muzeum Literackie
Henryka Sienkiewicza**
Stary Rynek 84
tel. 61-852-89-71/72
wt.-pt. 9.00 – 17.00
sob. 8.00 – 16.00
w okresie letnim:
wt.-nd. 9.00 – 17.00
muzeumh@bracz.edu.pl

Biblioteka Główna
pl. Wolności 19
www.bracz.edu.pl

**Mieszkanie-Pracownia
Kazimierzy Włakowiczówny**
ul. Gajowa 4/8
tel. 61-852-89-71
dla grup zorganizowanych po wcześniejszej rezerwacji:
wt.-pt. 9.30 – 16.00
dla zwiedzających indywidualnie, obowiązują zapłaty:
w każdą ostatnią środę miesiąca, 16.00
klla@bracz.edu.pl

Zabytkowy budynek Biblioteki Raczyńskich, widok od pl. Wolności. Fot. ze zbiorów BR.

Biblioteka Raczyńskich

Najtrwalszym osiągnięciem życia Edwarda Raczyńskiego była założona przez niego w 1829 r. Biblioteka Raczyńskich. Hrabia zakupił od władz pruskich parcelę w centrum miasta, a następnie według planów zamówionych w Rzymie, prawdopodobnie u francuskich architektów, wybudował gmach, którego front wzorowany był na wschodniej fasadzie paryskiego Luwru. Dla Biblioteki, której otwarcie nastąpiło w maju 1829 r., przeznaczono część nowo powstałego budynku, tj. cztery sale na pierwszym piętrze.

W statucie, określającym podstawy materialne placówki, organizację, zadania i zasady gromadzenia zbiorów, fundator pisał:

„Przeznaczeniem Biblioteki Raczyńskich jest aby w czytelni, która w tejsze będzie urządzoną, każdy bez różnicy osób w dniach i godzinach oznaczonych miał prawo z niej korzystać”.

Te właśnie słowa nadały księżnicy jej publiczny charakter. Według różnych źródeł w chwili jej otwarcia księgozbiór liczył 13 lub 17 tysięcy woluminów, a jego podstawę stanowiły zbiory rodzinne Raczyńskich.

Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę w Kuratorium Biblioteki zasiedli urzędnicy polscy, a jej dyrektorem został Antoni Bederski. Najbardziej pilną sprawą okazało się zdobycie funduszy na działalność księżnicy, bowiem środki pochodzące jeszcze z fundacji hrabiego Raczyńskiego wyczerpały się m.in. wskutek inflacji. Ratunkiem było przejęcie finansowania Biblioteki przez miasto Poznań w 1924 r.

W okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Biblioteka przechodziła liczne reorganizacje, m.in. połączona była przez krótki czas z Wojewódzką Biblioteką Publiczną, a co najważniejsze zmieniono jej nazwę statutową – z Biblioteki Raczyńskich na Miejską Bibliotekę Publiczną im. Edwarda Raczyńskiego. Dopiero w 1990 r. powrócono do nazwy historycznej, tej, którą w statucie nadał swojej księżnicy jej fundator.

W 1999 r. rozpoczęła się publiczna dyskusja na temat rozbudowy Biblioteki Raczyńskich. Dzięki działalności Towarzystwa Przyjaciół Biblioteki Raczyńskich i niezwykłemu poparciu mieszkańców Poznania w 2002 r. Rada Miasta zapewniła fundusze na rozbudowę Biblioteki. Po przyznaniu dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 2009 r. można było przystąpić do rozbudowy księżnicy. Zakończyła się ona ostatecznie uroczystym otwarciem nowego gmachu 29 czerwca 2013 r.

Biblioteka Raczyńskich

plac Wolności 19

61-739 Poznań

tel. 61 88 58 940

Godziny otwarcia

od poniedziałku do piątku 9.00 – 20.00

w sobotę 10.00 – 17.00

(w lipcu i sierpniu w sobotę nieczynne)

WSTĘP WOLNY

Spis treści

Filie Biblioteki Raczyńskich	9
Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza	25
Pracownia-Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego	45
Mieszkanie-Pracownia Kazimierzy Iłakowiczówny	55
Wystawy Biblioteki Raczyńskich	67
Gmach główny Biblioteki Raczyńskich	79

Fot. Anna Piasek-Bosacka

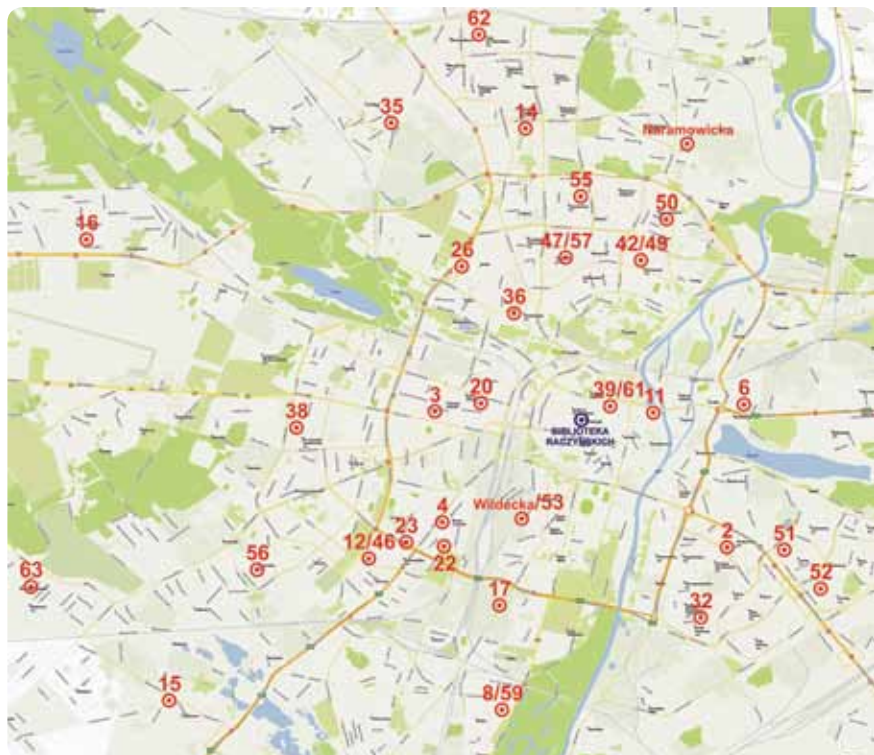
Szanowni Państwo,

nowy rok szkolny, nowy początek – a w Bibliotece Raczyńskich nie tylko nowe, ale także sprawdzone, dobre propozycje edukacyjne. Jak co roku, najstarsza publiczna ciągle istniejąca księżnica na ziemiach polskich zaprasza czytelników, dla których ma nie tylko książki, lecz również propozycje rozlicznych działań i spotkań. Cieszymy się, że nasza oferta jest coraz atrakcyjniejsza dla mieszkańców Poznania i Wielkopolski, czego najlepszym dowodem jest wzrost liczby czytelników. W jubileuszowym roku 190-lecia istnienia Biblioteki możemy się pochwalić większą liczbą użytkowników niż w poprzednim roku, a na dodatek co kwartał z radością odnotowujemy, że tendencja ta się utrzymuje. Staramy się – nie zapominając o naszej tradycji i postanowieniach Statutu ustanowionego przez naszego fundatora, hr. Edwarda Raczyńskiego – otwierać przed czytelnikami nowe przestrzenie lekturowe, badawcze i poznawcze. Jako bibliotekarze jesteśmy zobowiązani do pomocy w odnajdywaniu pożądaných książek oraz

do wspierania czytelników w weryfikacji informacji, jej rzetelności i zgodności z faktami. Tak też budujemy naszą ofertę edukacyjną, zapraszając Państwa do wspólnego eksplorowania rzeczywistości, nie ograniczając się do tej książkowej, do zadawania pytań i odnajdywania odpowiedzi. Do głębszego poznawania poprzez docieranie do sedna spraw.

Mamy ten przywilej, że posiadając sieć filii bibliotecznych w Poznaniu oraz dynamicznie rozwijające się muzea poświęcone znaczącym postaciom polskiej literatury, jesteśmy blisko naszych czytelników. Z tym większą uwagą więc tworzymy propozycje zajęć dostosowanych do odbiorców, nie tylko zaspokajające ich potrzeby, ale prowadzące ku łądom jeszcze nieodkrytym, w bezpieczny, komfortowy sposób. Opowiadamy o Sienkiewiczu, Iłakowiczównie czy Kraśzewskim, pokazując ich inne, od powielanych w streszczeniach, twarze. Zapraszamy zatem do wędrówki po świecie książek i literatury wraz z Biblioteką Raczyńskich – wędrówki, która otwiera nowe horyzonty i nowe ziemie do rozpoznania, a może czasem nawet zamieszkania?

Dyrektor Biblioteki Raczyńskich
Anna Gruszecka

Filie Biblioteki Raczyńskich

Biblioteka Raczyńskich zaprasza Czytelników z całego Poznania do swoich 39 filii. Są to placówki różnego typu, rozmieszczone we wszystkich dzielnicach. Tworzą przyjazną dla Czytelnika sieć z księgozbiorem dla dorosłych (11 filii), dla dzieci (11 filii) i 17 filii, w których znajdują się oba księgozbiory (dla dorosłych i dla dzieci). Polecamy także filie specjalistyczne: sztuki oraz muzyki. We wszystkich placówkach oferujemy beletrystykę, literaturę piękną, popularnonaukową i naukową. Można korzystać z dzienników i czasopism. Nasze zbiory biblioteczne zawierają też filmy na DVD oraz audiobooki. W większości placówek zapewniamy bezpłatny dostęp do internetu.

Akcja „Lato z książką” w Bibliotece dla dzieci. Fot. ze zbiorów BR.

Dlaczego smok wawelski pękł? Spotkanie w Filii Naramowickiej. Fot. ze zbiorów BR.

Spotkanie dla dzieci w Filii Naramowickiej z udziałem Piotra Witonia. Fot. ze zbiorów BR.

Akcja „Lato z książką” w Filii Naramowickiej. Fot. ze zbiorów BR.

Filia	Adres	Telefon, e-mail	Kierownik
F2	os. Oświecenia 59	61 876 71 21 filia2@bracz.edu.pl	Rafał Delimata-Proch
F3	ul. Jackowskiego 30	61 843 43 39 filia3@bracz.edu.pl	Danuta Owczarzak
F4	ul. Lodowa 4	61 866 24 52 filia4@bracz.edu.pl	Roman Kaczmarek
F6	ul. Tomickiego 14	61 877 14 55 filia6@bracz.edu.pl	Beata Lewandowska
F8	ul. Osinowa 14/16	668 350 420 filia8@bracz.edu.pl	Ewa Fabiszak
F11	ul. Chwaliszewo 17/23	61 852 53 43 filia11@bracz.edu.pl	Karolina Dąbrowska-Wiśniewska
F11dz	Al. Marcinkowskiego 23	61 885 89 03 F11dz@bracz.edu.pl	Renata Grzeškowiak
F12	ul. Arciszewskiego 27	61 862 77 15 filia12@bracz.edu.pl	Marlena Kucharska
F14	os. Bolesława Chrobrego 117 „Dąbrówka”	61 822 32 83 filia14@bracz.edu.pl	p.o. Dorota Łączkowska
F15	ul. Fabianowo 2	61 830 40 16 filia15@bracz.edu.pl	Alicja Jarmuła
F16	ul. Muszkowska 1 A	61 848 85 47 filia16@bracz.edu.pl	Małgorzata Szuman
F17	ul. 28 Czerwca 1956 r. 217/219	61 831 19 76 filia17@bracz.edu.pl	Aleksandra Lepkowska
F20	ul. Słowackiego 28	61 847 22 37 filia20@bracz.edu.pl	Izabela Bilka
F22	ul. Dmowskiego 37	61 866 16 29 filia22@bracz.edu.pl	Ewa Książyk
F23	ul. Hetmańska 41	61 866 04 18 filia23@bracz.edu.pl	Jolanta Kus
F26	ul. Błękitna 1/7	61 822 40 99 filia26@bracz.edu.pl	Tomasz Baumgart
F32	os. Armii Krajowej 84	61 877 52 71 filia32@bracz.edu.pl	Justyna Herodowicz-Pawuła
F35	ul. Druskiennicka 32	61 822 10 41 filia35@bracz.edu.pl	Anna Popowska-Schnitter
F36	ul. gen. S. Maczka 14	61 849 00 21 filia36@bracz.edu.pl	Aleksandra Gieryn
F38	ul. Ognik 20B	61 867 60 28 filia38@bracz.edu.pl	Barbara Myszka
F39 sztuka	ul. Wroniecka 15	61 853 01 94 filia39@bracz.edu.pl	p.o. Paula Krajewska

Filia	Adres	Telefon, e-mail	Kierownik
F42	os. Pod Lipami 108A	61 820 07 93 filia42@bracz.edu.pl	Ewa Chmura
F46	ul. Arciszewskiego 27	61 862 77 15 filia46@bracz.edu.pl	Marlena Kucharska
F47	os. Przyjaźni 120 ODK „Słońce”	61 820 65 21 filia47@bracz.edu.pl	Bogna Zielińska-Bogacz
F48	os. Jagiellońskie 32	61 876 57 21 filia48@bracz.edu.pl	filia od 27.07.2018 w zawieszaniu
F49	os. Pod Lipami 108A	61 877 06 37 filia49@bracz.edu.pl	Ewa Chmura
F50	os. Kosmonautów 118 ODK „Orbita”	61 820 59 21 filia50@bracz.edu.pl	Beata Błażej
F51	os. Lecha 15	61 877 75 21 filia51@bracz.edu.pl	Grażyna Przybylska-Ból
F52	os. Czecha 59 XVII LO	61 877 60 25 filia52@bracz.edu.pl	Danuta Słomińska
F53	ul. Robocza 4A	61 833 71 40 filia53@bracz.edu.pl	Mariola Ferenc
F55	os. Zwycięstwa bl. 1 w. F	61 823 05 51 filia55@bracz.edu.pl	Małgorzata Zagórna-Bednarska
F56	ul. Galileusza 8	61 862 33 18 filia56@bracz.edu.pl	Violetta Krukowska
F57	os. Przyjaźni 120 ODK „Słońce”	61 820 65 21 filia47@bracz.edu.pl	Bogna Zielińska-Bogacz
F59	ul. Osinowa 14/16	61 832 11 10 filia59@bracz.edu.pl	Ewa Fabiszak
F61 muzyka	ul. Wroniecka 15	61 853 01 94 filia39@bracz.edu.pl	p.o. Paula Krajewska
F62	os. Jana III Sobieskiego 103	61 825 20 75 filia62@bracz.edu.pl	Karolina Jankowska
F63	ul. Żonkilowa 34 SP 78	61 867 79 16 wew. 238	Krystyna Gryczka
FN	ul. Rubież 14A/37	61 67 111 67 filia.naramowicka@bracz. edu.pl	Maria Łukasiewicz
FW	ul. Robocza 4A	61 833 71 40 filia.wildecka@bracz.edu.pl	Mariola Ferenc

Legenda	
Filia dla dorosłych	Filia dla dzieci
Filia dla dorosłych i dzieci	Filia w zawieszaniu

ZAJĘCIA PROWADZONE WE WSZYSTKICH FILIACH

Zwiedzanie biblioteki

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: przedszkola, szkoły podstawowe, grupy zorganizowane

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa rezerwacja terminu

Czas trwania: ok. 40 minut

Opis: Podczas oprowadzania po wybranej filii uczestnicy zajęć dowiedzą się o tym, jak korzystać z biblioteki oraz poznają historię Biblioteki Raczyńskich i jej zbiorów.

Lekcje biblioteczne

Rodzaj zajęć: oprowadzanie z elementami wykładu

Dla: uczniowie szkół podstawowych

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa rezerwacja terminu

Czas trwania: ok. 40 minut

Opis: Celem zajęć jest przygotowanie młodzieży do samodzielnego korzystania z biblioteki. Podczas specjalnej lekcji uczniowie dowiedzą się, jak poszukiwać materiałów potrzebnych do realizacji zadań i projektów szkolnych z różnych dziedzin wiedzy, szczególnie z zakresu szeroko pojętej humanistyki.

Szkolenie studentów bibliotekoznawstwa i bibliotekarzy innych bibliotek

Rodzaj zajęć: oprowadzanie z elementami wykładu

Dla: bibliotekarze i studenci bibliotekoznawstwa

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa rezerwacja terminu

Czas trwania: ok. 40 minut

Opis: Podczas zajęć zostają zaprezentowane zasady funkcjonowania biblioteki publicznej oraz jej działanie w praktyce z uwzględnieniem współpracy kulturalnej ze środowiskiem lokalnym.

Spotkania otwarte

Jesień na Zielonym Wzgórzu

Rodzaj zajęć: spotkania autorskie i warsztaty

Dla: dzieci w wieku 7–12 lat

Kiedy: 16 września – 15 grudnia 2019 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Czas trwania: 90 minut

Koszt: bezpłatne dla zarejestrowanych czytelników, obowiązują zapisy

Opis: Co roku w wybranych filiach Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu odbywa się cykl zajęć Jesień z... wybranym bohaterem literackim. Młodych czytelników zapraszamy m.in. na spotkania autorskie i warsztaty z udziałem pisarzy, poetów, reżyserów, artystów, aktorów. W programie trwającego aż 3 miesiące cyklu są również warsztaty, pogadanki, zajęcia plastyczne, pokazy kulinarne, których inspiracją są literackie przygody wybranego bohatera. Odbywają się także zajęcia integracyjne i literackie prowadzone przez bibliotekarzy. Aktualizacje programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

Zima z książką

Rodzaj zajęć: warsztaty, gry i zabawy

Dla: dzieci w wieku 7–12 lat

Kiedy: 27 stycznia – 9 lutego 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne dla zarejestrowanych czytelników, obowiązują zapisy

Czas trwania: 90–120 minut

Opis: podczas ferii zimowych Biblioteka Raczyńskich zaprasza do udziału w akcji Zima z książką, przebiegającej co roku pod innym hasłem przewodnim. Wybrane teksty literackie stają się inspiracją do zajęć, warsztatów plastycznych i teatralnych, a także szeregu przeróżnych gier i zabaw prowadzonych w filiach na terenie całego Poznania. Aktualizacje programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

Tydzień Bibliotek

Rodzaj zajęć: wykłady, warsztaty, spotkania otwarte

Dla: dorośli, młodzież, dzieci

Kiedy: tydzień w maju 2020 r.

Koszt: wstęp wolny

Opis: Co roku Biblioteka Raczyńskich w gmachu głównym i filiach organizuje Tydzień Bibliotek w ramach ogólnopolskiej imprezy Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Podczas majowego tygodnia odbywają się codzienne spotkania i wydarzenia związane tematycznie z książką, twórcami i kulturą. Przewidziane są zarówno imprezy dla dorosłych, jak i dla dzieci, m.in. warsztaty plastyczne, introligatorskie i przedstawienia teatralne. W programie także zwiedzanie gmachu biblioteki oraz opowieść o jej historii i współczesności. Aktualizacja programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

Dzień Dziecka

Rodzaj zajęć: gry i zabawy

Dla: dzieci z opiekunami

Kiedy: 1 czerwca 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Z okazji Dnia Dziecka organizujemy w gmachu głównym i filiach Biblioteki Raczyńskich międzypokoleniowe imprezy dla dzieci, m.in. gry, warsztaty plastyczne, introligatorskie i przedstawienia teatralne. Aktualizacja programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

Noc Bibliotek

Dla: dorośli, młodzież i dzieci

Kiedy: 5 października 2019 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Czas trwania: wieczór

Opis: Od 2016 roku Biblioteka Raczyńskich przygotowuje atrakcyjny program na Noc Bibliotek – ogólnopolską wieczorno-nocną akcję organizowaną przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Podczas wydarzenia w niekonwencjonalny sposób promuje się czytanie i biblioteki jako najbardziej otwarte i dostępne instytucje kultury z ofertą dla osób w każdym wieku. Biblioteka czeka na czytelników z mnóstwem atrakcji – niecodziennych spotkań z literaturą i jej gwiazdami. Aktualizacja programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

Poznańskie Dni Rodziny

Dla: dorośli, młodzież i dzieci

Kiedy: przełom maja i czerwca 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Co roku Biblioteka Raczyńskich w gmachu głównym i filiach przygotowuje liczne wydarzenia podczas organizowanych przez Miasto Poznań Poznańskich Dni Rodziny. Jest to czas, w którym wszystkim poznańskim rodzinom proponowany jest szereg wydarzeń, spotkań i imprez o charakterze integrującym i promującym życie rodzinne. Jednocześnie jest to okazja do przedstawienia bogatej i różnorodnej oferty miasta – jednostek kultury, sportu, rekreacji, edukacji oraz firm. Aktualizacja programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

Lato z książką

Rodzaj zajęć: warsztaty, gry i zabawy

Dla: młodzież i dzieci

Kiedy: lipiec–sierpień 2020 r.

Koszt: bezpłatne, obowiązują zapisy

Czas trwania: 90–120 minut

Opis: Podczas akcji Lato z książką w Bibliotece Raczyńskich przypominamy najbardziej znane powieści najchętniej czytanych autorów literatury dziecięcej. Podczas zajęć uczestnicy poznają bohaterów lubianych książek i ich literacki świat. Na uczestników spotkań w wybranych filiach czekają zajęcia literackie, plastyczne, warsztaty teatralne i gry ruchowe. Zajęcia dla czytelników Biblioteki Raczyńskich są bezpłatne, obowiązują wcześniejsze zapisy. Akcja w różnych lokalizacjach będzie trwała przez całe wakacje. Dokładniejszych informacji na temat spotkań udzielają pracownicy w poszczególnych placówkach. Niezależnie od zajęć tematycznych codziennie można korzystać z gier planszowych i internetu. Aktualizacja programu akcji na stronie www.bracz.edu.pl.

ZAJĘCIA CYKLICZNE PROWADZONE W POSZCZEGÓLNYCH FILIACH

Filia 2

os. Oświecenia 59

Sensoraki

Rodzaj zajęć: gry i zabawy integracyjne

Dla: dzieci w wieku przedszkolnym z opiekunami

Kiedy: każdy czwartek, godz. 17.00 w okresie 1 września 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona

Czas trwania: 60 minut

Opis: Sensoraki to warsztaty mające na celu sensoryczne poznawanie świata przez najmłodsze dzieci. To czas, który spędzimy na zabawach ruchowych oraz grach integracyjnych. Maluchy będą miały również możliwość oswojenia się z książkami, a także ćwiczenia małej motoryki przy wykonywaniu prac plastycznych. Oprócz nauki funkcjonowania w grupie będzie to świetna okazja do wzmacniania rodzinnych więzi.

Filia 11 dziecięca

Al. Marcinkowskiego 23

Bajkoczytanie na dywanie

Rodzaj zajęć: zajęcia literackie, warsztaty

Dla: dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami

Kiedy: każda środa, godz. 16.00 w okresie 1 października 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60 minut

Opis: Bajkoczytanie na dywanie to głośne czytanie połączone z warsztatami plastycznymi dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami.

Pomysłowy czwartek

Rodzaj zajęć: zajęcia literacko-plastyczne

Dla: dzieci w wieku szkolnym (7–12 lat)

Kiedy: każdy czwartek, godz. 16.00 w okresie 1 grudnia 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60 minut

Opis: Pomysłowy czwartek to warsztaty plastyczne inspirowane literaturą dla dzieci w wieku szkolnym (7–12 lat).

Filia 14

os. Bolesława Chrobrego 117 „Dąbrówka”

Kreatywne czwartki

Rodzaj zajęć: zajęcia plastyczno-literackie, warsztaty

Dla: dzieci w wieku 7–11 lat

Kiedy: każdy czwartek, godz. 17.00 w okresie 1 grudnia 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 15 osób

Koszt: bezpłatne; obowiązują zapisy

Czas trwania: 60 minut

Opis: Kreatywne czwartki to zajęcia plastyczno-literackie, podczas których uczy się i tworzymy prace plastyczne dotyczące bieżących świąt i wydarzeń w ciągu roku szkolnego.

Klub Malucha

Rodzaj zajęć: czytanie bajek

Dla: dzieci w wieku 0–6 lat wraz z opiekunami

Kiedy: ostatnia środa miesiąca, godz. 13.00 w okresie 1 września 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązują zapisy

Czas trwania: 30 minut

Opis: Klub Malucha to zajęcia wprowadzające dzieci w świat opowieści. Podczas zajęć wspólnie czytamy jedną historyjkę i pokazujemy książki – zabawki.

Filia 20

ul. Słowackiego 28

Spotkania z bajką

Rodzaj zajęć: czytanie bajek, zajęcia plastyczne

Dla: dzieci w wieku przedszkolnym

Kiedy: każdy poniedziałek, godz. 16.30

Liczba uczestników: ok. 15 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 45–60 minut

Opis: Spotkania z bajką to zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym o zróżnicowanej tematyce. Spotkania inspirowane są ciekawymi książkami dla maluchów, po każdym czytaniu dzieci będą wykonywać pracę plastyczną związaną z treścią czytanej wcześniej bajki.

Sztuczki ze sztuką

Rodzaj zajęć: warsztaty plastyczne

Dla: dzieci w wieku szkolnym

Kiedy: każda środa, godz. 16.30 w okresie 1 grudnia 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60–90 minut

Opis: Sztuczki ze sztuką to zajęcia z dziećmi w wieku szkolnym. Będą inspirowane sztuką – najczęściej malarstwem, ale nie tylko. Będziemy wykonywać prace plastyczne, które techniką/ stylem nawiązywać będą do oryginału.

Filia 32

os. Armii Krajowej 84

Warsztaty biblioteczno-plastyczne

Rodzaj zajęć: warsztaty

Dla: dzieci w wieku 7–12 lat

Kiedy: wybrane piątki (13.09, 27.09, 11.10, 25.10, 08.11, 22.11 oraz 13.12), godz. 15.30

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 90 minut

Opis: Warsztaty biblioteczno-plastyczne to spotkania, na których będziemy poznawać literaturę dziecięcą, wykonywać prace plastyczne oraz uczestniczyć w grach i zabawach.

Filia 38

os. Ognik 20B

Czytawkowe poniedziałki

Rodzaj zajęć: zajęcia literacko-plastyczne

Dla: dzieci (do lat 5) wraz z opiekunami

Kiedy: każdy poniedziałek, godz. 17.00 w okresie 1 października 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60–90 minut

Opis zajęć: Czytawkowe poniedziałki to zajęcia literacko-plastyczne integrujące rodziny. Każde spotkanie odbywa się wokół innej książki, którą czytamy wspólnie. Następnie tworzymy prace inspirowane usłyszaną opowieścią.

Środowe spotkania z ciekawą książką

Rodzaj zajęć: zajęcia literacko-plastyczne

Dla: dzieci w wieku szkolnym

Kiedy: każda środa, godz. 17.00 w okresie 1 października 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 90 minut

Opis: Środowe spotkania z ciekawą książką to zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym. Podstawę stanowi książka, która niesie ze sobą rozmaite wartości. Zajęcia promujące czytelność, podparte zabawą i plastyką.

Filia 59

ul. Osinowa 14/16

Środa z plastyką

Rodzaj zajęć: warsztaty plastyczne

Dla: dzieci w wieku 7–12 lat

Kiedy: każda środa, godz. 17.00 w okresie 1 października 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60 minut

Opis: Środa z plastyką to zajęcia plastyczne przeznaczone dla dzieci w wieku 7–12 lat. Podczas spotkań będzie można poznać różne techniki i formy plastyczne.

Piątek z książeczką (głośne czytanie)

Rodzaj: czytanie bajek

Dla: dzieci w wieku 2–6 lat wraz z opiekunami

Kiedy: każdy piątek, godz. 17.00 w okresie 20 września 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 15 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 30 minut

Opis: Piątek z książeczką to spotkania, podczas których wspólnie czytamy wybraną książkę. Zapraszamy dzieci w wieku 2–6 lat wraz z opiekunami.

Filia 62

os. Jana III Sobieskiego 103

Środowe poczytarki

Rodzaj: czytanie bajek

Dla: dzieci bez ograniczeń wiekowych wraz z opiekunami

Kiedy: każda środa, godz. 17.00 w okresie 18 września 2019 – 30 maja 2020 r.

Liczba uczestników: ok. 15 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60 minut

Opis: Środowe poczytajki to spotkania, na które do wspólnego czytania zapraszamy nawet najmłodszych czytelników wraz z rodzicami. Brak ograniczeń wiekowych, każdy jest mile widziany!

Filia Naramowicka

ul. Rubież 14A/37

Naramkowe poczytajki w Bibliotece

Rodzaj: zajęcia literacko-plastyczne

Dla: dzieci wraz z opiekunami

Kiedy: każda pierwsza środa miesiąca (4.09, 2.10, 6.11, 4.12, 8.01, 5.02, 4.03, 8.04, 6.05, 3.06), godz. 17.00

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60 minut

Opis: Naramkowe poczytajki w Bibliotece to zajęcia integracyjno-literacko-plastyczne dla najmłodszych czytelników i ich opiekunów.

Biblioteczne cuda-wianki na Naramkach

Rodzaj: warsztaty literacko-plastyczne

Dla: dzieci w wieku 7–12 lat

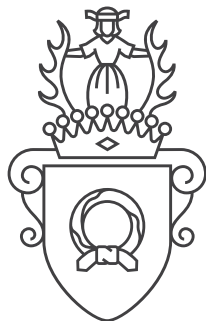
Kiedy: każdy trzeci wtorek miesiąca (17.09, 15.10, 19.11, 17.12, 21.01, 18.02, 17.03, 21.04, 19.05, 16.06), godz. 17.00

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: 60-90 minut

Opis: Biblioteczne cuda-wianki na Naramkach to tematyczne warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci w wieku szkolnym.

Biblioteka Raczyńskich

Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza

Adres

Stary Rynek 84
61-772 Poznań

Godziny otwarcia

w sezonie zimowym:

od wtorku do piątku 9.00 – 17.00

soboty 8.00 – 16.00

poniedziałki, niedziele i święta nieczynne

w sezonie letnim:

od wtorku do niedzieli 9.00 – 17.00

poniedziałki i święta nieczynne

Ceny biletów wstępu

normalny 4 zł

ulgowy 2 zł

promocyjny 1 zł

z ofertą specjalną 1 zł

z oprowadzaniem 50 zł

na lekcję muzealną 110 zł

na warsztaty 100 zł

w sobotę wstęp wolny

Kontakt

Monika Słomińska, tel. 61 852 89 71

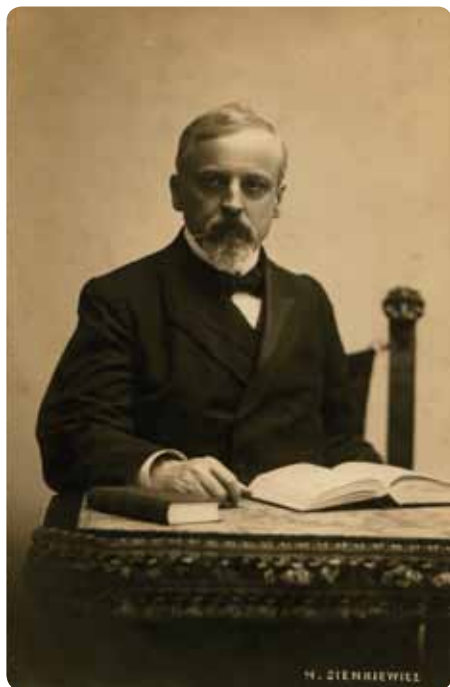
monika.slominska@bracz.edu.pl

muzeumhs@bracz.edu.pl

rezerwacja.muzeumhs@bracz.edu.pl

facebook.com/muzeumliterackie.

henrykasionkiewiczza

HENRYK SIENKIEWICZ (1846–1916) nie należał do prymusów. Świadectwo, na podstawie którego otrzymał promocję z klasy szóstej do siódmej, świadczy o tym, że wyborami jednego z najwybitniejszych polskich powieściopisarzy, laureata Nagrody Nobla, uwielbianego przez pokolenia rodaków, zawsze kierowała nie powinność, a pasja. Sienkiewicz, urodzony 5 maja 1846 r. w Woli Okrzejskiej, w zubożałej, szlacheckiej rodzinie, od najmłodszych lat przejawiał zainteresowanie literaturą i historią Polski. Lektura „Śpiewów historycznych” Juliana Ursyna Niemcewicza, składanie pierwszych sylab podczas czytania dzieł Reja, Kochanowskiego, Górnickiego czy Skargi, ukształtowało spojrzenie autora na otaczającą go rzeczywistość. Poza pisarstwem zajmował się także publicystyką, żywo reagując na zmieniającą się sytuację społeczną i polityczną w całej Europie – w latach 1882–1887 redagował czasopismo „Słowo”, pisywał odezwy, artykuły, korespondencje dla wielu gazet. Tę działalność łączył z pasją do podróżowania. Jeżeli nie przebywał w, otrzymanym w darze z okazji 25-lecia pracy pisarskiej od

wdzięcznego narodu, pałacyku w Oblęgorku, odbywał wycieczki, odwiedzając najdalsze zakątki świata, dzięki czemu znacząco poszerzał swoje myślowe horyzonty. Kontrakt z jednym z pism umożliwił Sienkiewiczowi wyjazd do Afryki, czego plonem są bogate w opisy egzotycznego krajobrazu listy oraz powieść „W pustyni i w puszczy”. O talencie pisarskim swojego kolegi po piórze Bolesław Prus pisał: „Gdyby Sienkiewicz wziął na temat swoich pism, a lepiej – swoich sonat czy koncertów, nie tylko wojnę kozacką, ale nawet kawałek cegły, jeszcze wywołałby wrażenie i był rozchwytywany”. Dlatego właśnie Noblista inspirował i do dziś pobudza do tworzenia ogromną grupę artystów: malarzy, rzeźbiarzy, poetów, reżyserów oraz scenarzystów teatralnych i filmowych, którzy doceniają Sienkiewiczowski rozmach w opisywaniu najdonioślejszych momentów z historii Polski, plastyczność jego wyobraźni, doskonale charakterystyki postaci, zręcznie wystylizowany, archaiczny język powieści i umiejętność łączenia zwartej akcji z wartościowym przesłaniem.

MUZEUM LITERACKIE HENRYKA SIENKIEWICZA w Poznaniu zostało otwarte 10 czerwca 1978 r. i jest najmłodszym muzeum w Polsce poświęconym pisarzowi. Historia jego powstania jest niezwykła, ponieważ Sienkiewicz nie miał oczywistych związków z Poznaniem. W stolicy Wielkopolski był zaledwie kilka razy, a w kamienicy przy Starym Rynku 84 nie gościł nigdy! Los złączył pisarza z Poznaniem przez osobę Ignacego Mosia, intrygującego człowieka, który większość życia poświęcił kolekcjonowaniu pamiątek związanych z Noblistą, jego twórczością i rodziną.

Więcej na: <http://www.bracz.edu.pl/muzea/muzeum-literackie-henryka-sienkiewicza/>

Muzeum Literackie H. Sienkiewicza. Fot. Anna Pasek-Bosacka. Z archiwum MLHS.

Wnętrze Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza. Fot. Piotr Fajfer. Z archiwum MLHS.

Wnętrze Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza. Fot. Piotr Fajfer. Z archiwum MLHS.

ZAJĘCIA EDUKACYJNE

Warsztaty

Tajemnice herbów, czyli o rycerzach i pisarzu

Rodzaj zajęć: warsztaty*

Dla: uczniowie klas I–III szkoły podstawowej

Koszt: 100 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Czy trzymacz to rajski ptak, a lak to nieznane zwierzątko? Co wspólnego mają łabędzie z rycerzami? Z czego zbudowany jest herb i czy można go układać jak puzzle? Kto jeszcze oprócz rycerzy posiadał herb i co z tym wszystkim ma wspólnego Henryk Sienkiewicz? Te oraz inne tajemnice uczestnicy odkryją podczas zajęć.

Warsztaty oparte są na multimedialnej prezentacji, która zobrazuje narrację prowadzącego, a uczestnikom ułatwi znalezienie właściwych odpowiedzi na pytania dotyczące herbów i „tajemnic”, jakie skrywają. Punktem wyjścia opowieści staną się wydarzenia z życia Henryka Sienkiewicza. Pokazywane obrazy będą okazją do nawiązaniu dialogu z dziećmi, rozbudzenia ich ciekawości i pobudzenia kreatywności, aby własnoręcznie mogły stworzyć swój znak herbowy.

*Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej.

Wśród burzanów wonnych

Rodzaj zajęć: warsztaty*

Dla: uczniowie klas I–III szkoły podstawowej

Koszt: 100 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: W literackiej podróży przemierzemy gorącą pustynię, zagłębimy się w gęste puszcze i przedrzemy się przez wysokie, śnieżne zasy. Pokonamy rozległe mokradła, zbierzemy naręcza pięknych kwiatów, a także przejdziemy po wąskich, klimatycznych i pachnących latem ścieżkach rzymskich ogrodów.

Podczas zajęć dzieci zapoznają się z pięknymi fragmentami literatury, które ukazują przyrodę różnych części świata. Poznają ciekawostki dotyczące roślin i zwierząt. Jednocześnie będą mogły realizować swoją pasję tworzenia oraz wykazać się zdolnościami plastycznymi. Forma

warsztatów oswoi dzieci z opisami przyrody występującymi w twórczości Henryka Sienkiewicza i pozwoli zrozumieć, jak niezwykle ważną rolę odgrywały w powieściach jego autorstwa.

*Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej.

Wśród Indian. Co robił Henryk Sienkiewicz na Dzikim Zachodzie?

Rodzaj zajęć: warsztaty*

Dla: uczniowie klas IV–VI szkoły podstawowej

Koszt: 100 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Jak wyglądała wioska Indian i czy pióropusz był tylko ozdobą? Czy Henryk Sienkiewicz naprawdę mieszkał w wigwamie? Jak właściwie dotarł do Ameryki? Na te i inne pytania związane z podróżą pisarza za ocean odpowiemy podczas warsztatów.

W trakcie zajęć uczestnicy dowiedzą się, jak i czym podróżowano ponad sto lat temu. Opowiemy, dlaczego Henryk Sienkiewicz wybrał się w tak daleką podróż oraz jak ją przedstawiał w swoich listach, które cieszyły się ogromną popularnością w Europie. Niczym czytelnicy w XIX-wiecznej Warszawie, z zapartym tchem posłuchamy, jak Sienkiewicz opisywał rdzennych mieszkańców Ameryki – czerwonoskórych Indian. Dowiemy się, jaką funkcję pełniły pióropusze i jak przebiegała ceremonia przyznania takiego nakrycia głowy.

Uczestnicy warsztatów, zainspirowani obejrzanymi fotografiami, będą mogli własnoręcznie wykonać swój pióropusz, który zabiorą do domu.

*Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej.

Atłasy i koronki, szable i pasy. Najnowsze trendy w XVII-wiecznej modzie

Rodzaj zajęć: warsztaty*

Dla: uczniowie klas IV–VI szkoły podstawowej

Koszt: 100 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: „Miał na sobie żupan z cienkiej lamy srebrnej i czerwony kontusz [...]. Biodra otaczał mu pas krepowy, od którego bogata szabla zwieszała się na jedwabnych rapciach; ale i szabla i ubiór gasły przy bogactwie tureckiego »gindżału«, zatkniętego za pas, którego głównia tak była nasadzona kamieniami, że aż skry sypały się od niej”. Barwne opisy ubiorów Sienkiewiczowskich bohaterów nie były tylko wynikiem bujnej wyobraźni autora – czerpał on

informacje ze źródeł historycznych. W swoich dziełach pisarz poświęcił wiele uwagi strojom, będącym wizytówką szlachty.

Na warsztatach uczestnicy dowiedzą się, z jakich krajów przychodziły do Rzeczypospolitej nowinki ze świata mody oraz czym był polski strój narodowy. Co i z jakich materiałów noszono, jak się czesano i czy panowała w tym wszytkim dowolność? Poznamy również odpowiedź na pytanie: czym wreszcie jest kontusz i tajemniczy „gindzał”. Podsumowaniem warsztatów będzie wykonanie samodzielnego projektu i przystrojenie szablonu XVII-wiecznego stroju.

*Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej.

Lekcje muzealne

Za kulisami. Przygody pisarza

Rodzaj zajęć: lekcja muzealna*

Dla: dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie klas I–III szkoły podstawowej

Koszt: 110 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Jakie tajemnice skrywał kufer, który mały Henryk Sienkiewicz znalazł na poddaszu rodzinnego dworu? Co sprawiło, że znalazł się na bezludnej wyspie i walczył u boku Napoleona? Jaką moc ma słowo? W trakcie zajęć dzieci uczestniczyć będą w przedstawieniu papierowego teatru kamishibai, podczas którego zjrzą za kulisy i poznają fantastyczne przygody pisarza. Wyobraźnię pobudzą bajkowe ilustracje, indiański pióropusz, afrykańska maska czy królewska korona. Dzieci, zainspirowane spektaklem, wyruszą w niezbrane światy, tworząc własną plastyczną opowieść.

*Zajęcia odbywają się w sali multimedialnej oraz w sali dydaktycznej.

Wyprawa do Afryki tropem Henryka Sienkiewicza

Rodzaj zajęć: lekcja muzealna*

Dla: uczniowie klas IV–VI szkoły podstawowej

Koszt: 110 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: „W pustyni i w puszczy” to książka w dorobku Sienkiewicza wyjątkowa – jedyna, jaką napisał dla dzieci i młodzieży, jedyna, do której robił notatki i jedyna, którą konsultował z... ośmioletnią dziewczynką!

Podczas zajęć postaramy się rozdzielić prawdę i fikcję, które pisarz połączył w powieści, a więc przyjrzymy się pierwowzorom bohaterów, sprawdzimy, czy trasa wędrowki Stasia i Nel pokrywa się z trasą wędrowki Sienkiewicza po Afryce. W trakcie spotkania przekonamy się, czy niebezpieczeństwa, na jakie natknęły się dzieci, są podobne do tych, z jakimi musiał poradzić sobie pisarz. Ponadto przyjrzymy się przygotowaniom Sienkiewicza do egzotycznej wyprawy, środkom transportu, z jakich korzystał oraz poznamy tajemnicę daty pierwszego wydania tego dzieła.

W klimat pomogą się wczuć muzealne eksponaty i artefakty oraz afrykańska maska wykonana własnoręcznie przez uczestników.

*Zajęcia odbywają się w sali multimedialnej oraz w sali dydaktycznej.

Miecz i peleryna. Zbyszko superbohaterem?

Czy Sienkiewiczowscy rycerze mogą stać się bohaterami komiksu?

Rodzaj zajęć: lekcja muzealna*

Dla: uczniowie klas VII–VIII szkoły podstawowej

Koszt: 110 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: „Krzyżacy” są określane jako najbardziej dojrzała powieść Henryka Sienkiewicza. Jest to również jedna z trudniejszych powieści pisarza. Stylizowana była na język staropolski, przez co może wydawać się nieatrakcyjna dla młodzieży. Podczas lekcji uczniowie dowiedzą się, dlaczego język powieści ma właśnie taką, a nie inną formę oraz o trudnościach, które sprawił samemu Sienkiewiczowi. Przybliżona zostanie geneza powstania powieści, a także zarys historii komiksu. Uczestnicy zostaną zainspirowani do odnalezienia cech wspólnych między bohaterami „Krzyżaków” a bohaterami komiksów. Zajęcia mają na celu zainteresowanie uczniów trudną powieścią i odnalezienie w niej wartości ponadczasowych, takich jak: odwaga, honor i pragnienie sprawiedliwości oraz ukazanie tych samych cech u komiksowych bohaterów, których losy śledzimy dziś na kartach komiksów lub ekranach kin.

Podczas zajęć wykorzystywane są: mapy, aby uczestnikom łatwiej było wyobrazić sobie zmieniającą się przestrzeń historyczną; fragmenty listów Sienkiewicza, które pomogą „zajrzeć

w myśli” autora; fragmenty powieści „Krzyżacy”, dzięki którym uczniowie przypomną sobie język powieści, a na podstawie konkretnej sceny będą mogli wykonać własną kartę komiksovą.

*Zajęcia odbywają się w sali multimedialnej oraz w sali dydaktycznej.

Ucieczka z areny – o „Quo vadis” innymi słowami*

Rodzaj zajęć: lekcja muzealna**

Dla: uczniowie klas VII–VIII szkoły podstawowej

Koszt: 110 zł za grupę

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Czy lektura powieści Henryka Sienkiewicza musi kojarzyć się z nudą i poczuciem, że historyczna narracja ma niewiele wspólnego ze współczesną sytuacją? Czy szczegółowa analiza przebiegu akcji oraz sformułowanie charakterystyk kluczowych postaci jest jedynym sposobem na omówienie „Quo vadis”? Zdecydowanie nie! Historyczna powieść, odczytywana zupełnie na nowo, może niespodziewanie nauczyć nas czegoś o nas samych. Podczas lekcji muzealnej uczniowie będą mieli szansę uczestniczyć w grze typu *escape room*, poszerzą jednocześnie swoją wiedzę na temat genezy powieści i biografii Henryka Sienkiewicza, ale także zrozumieją, że słowo – i dawniej, i dziś – ma ogromne znaczenie.

*Zajęcia stanowią podsumowanie cyklu lekcji poświęconych „Quo vadis”. Wskazane jest, by uczestniczyli w nich uczniowie, którzy omówili lekturę.

**Zajęcia odbywają się w sali multimedialnej oraz w sali dydaktycznej.

Oprowadzania tematyczne

Sprawdź sam: muzeum da się lubić, już od pierwszej wizyty!

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: dzieci w wieku przedszkolnym

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 40 min.

Opis: Po szkolnym korytarzu nie powinno się jeździć hulajnogą, po boisku na łyżwach, a w domowym salonie na koniu. Dlaczego? Ponieważ każde miejsce ma swoje zasady określające, jak należy się w nim zachowywać. W muzeum też mamy kilka takich zasad – wystarczy je poznać, a okaże się, że muzeum to ciekawe i przyjazne miejsce.

Chodź z nami! Wspólnie poszukamy odpowiedzi na pytania „co to jest muzeum?” i „jak się należy w nim zachowywać?”. Poznamy nowe słowa, takie jak „gablota”, „eksponat”, a także dowiemy się, że każdy z prezentowanych przedmiotów może nam opowiedzieć niesamowitą historię!

Podczas spaceru po ekspozycji specjalnie dla Was zdradzimy kilka muzealnych tajemnic, a nawet ubierzemy białe rękawiczki, by jak prawdziwi muzealnicy dotknąć zabytkowego eksponatu!

Od posągu do człowieka, czyli o życiu Henryka Sienkiewicza*

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół podstawowych i ogólnokształcących, studenci, osoby dorosłe, seniorzy

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Henryk Sienkiewicz był światowej sławy pisarzem, laureatem Nagrody Nobla. Jego dzieła wymienia się jednym tchem, zaczynając od Trylogii, „Quo vadis” i „Krzyżaków”. Tymczasem wyobraźnia podsuwa obraz starszego mężczyzny w okularach siedzącego za biurkiem. Czy Sienkiewicz był niewzruszonym posągiem ze spiżu? Zamkniętym w gabinecie, pogrążonym w świecie literatury artystą?

Podczas oprowadzania przedstawimy życie Sienkiewicza od czasu jego dzieciństwa, kiedy czytał powieści przygodowe i recytował „Śpiewy historyczne”. Przyjrzymy się jego szkolnemu (trójkowemu!) świadectwu oraz trudnym początkom kariery dziennikarskiej. Wybierzemy się wraz z nim za ocean, najpierw do Ameryki, następnie do Afryki – na dwa kontynenty, które zwiedził. Zatrzymamy się przy życiu miłosnym pisarza i policzymy, ile Marii skradło jego serce. Dowiemy się, jakie miał pasje i kompleksy – bo nie był ich pozbawiony! Przyjrzymy się zakrojonej na szeroką skalę działalności politycznej, społecznej i humanitarnej.

Porozmawiamy o... po prostu o Sienkiewiczu, który nie był posągowy, ale ludzki, z wieloma zaletami, ale też z licznymi wadami, co stanowiło o jego wielkości.

*Podstawowe oprowadzanie po Muzeum Literackim Henryka Sienkiewicza.

Wszyscy znali Sienkiewicza. Kogo znał Sienkiewicz? O XIX-wiecznych kręgach towarzyskich

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół ogólnokształcących, studenci, osoby dorosłe, seniorzy

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: W XIX wieku ludzie czerpali informacje przede wszystkim z gazet, dlatego dziennikarze i literaci byli osobami rozpoznawalnymi i medialnymi. Niektórych z nich można określić współczesnym mianem celebryty. Z pewnością taką osobą był Henryk Sienkiewicz, piszący również pod pseudonimem „Litwos”. Z biegiem lat stawał się coraz większym autorytetem ze względu na sławę pisarską i otrzymanie Nagrody Nobla, ale również ze względu na działalność polityczno-społeczną oraz obronę polskości na arenie międzynarodowej.

Podczas oprowadzania dowiemy się, jakie relacje łączyły Sienkiewicza z jego kolegami i koleżankami po fachu, np. Elizą Orzeszkową, Bolesławem Prusem czy Stefanem Żeromskim. Powiemy o znajomości z wpływowymi osobistościami ówczesnego świata, m.in. Ignacym Janem Paderewskim i kardynałem Adamem Sapiehą oraz o korespondencji z papieżem Benedyktem XV i prezydentem USA Theodorem Rooseveltem.

Moś to był ktoś! Przepis na muzeum

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół ogólnokształcących, studenci, osoby dorosłe, seniorzy

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: „Igo, otwieraj muzeum” – tak brzmiały słowa Zuzanny, synowej Henryka Sienkiewicza, skierowane do Ignacego Mosia, zaprzyjaźnionego z Sienkiewiczami kolekcjonera pamiątek po sławnym pisarzu. Dzięki staraniom pana Ignacego, zdobywające coraz większą popularność zbiory dotyczące autora Trylogii szybko się rozrastały, z czasem nie mieszcząc się w jego ciasnym mieszkaniu. Sam Moś określał ufundowanie muzeum jako największe dzieło swojego życia. Podczas oprowadzania opowiemy, jak zrodziła się jego fascynacja Henrykiem Sienkiewiczem. Przyjrzymy się również niezwykłemu życiu pana Ignacego, który mógłby pretendować do miana współczesnego Zagłoby.

Podczas zwiedzania zapoznamy się z najciekawszymi eksponatami zgromadzonymi przez Mosia oraz opowiemy o często niezwykłych sposobach ich pozyskania. Przyjrzymy się dzie-

jom i rozwojowi muzeum, które w przyrynkowej kamienicy eksponuje pamiątki po Sienkiewiczu, Mosiu oraz innych sławnych mieszkańcach miasta.

Jeden cel, wiele dróg – Sienkiewicza pomysł na niepodległość

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół ogólnokształcących, studenci, osoby dorosłe, seniorzy

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Działalność humanitarna i polityczna Sienkiewicza była zakrojona na imponującą skalę i stanowi o tym, jak wielką stał się osobistością przełomu XIX i XX wieku. To autor, który ze swoim przesłaniem docierał do odbiorców wszystkich warstw społecznych i przedstawicieli wielu narodowości. Wszystko w myśl dewizy: „przez ojczyznę do ludzkości, nie zaś: dla ojczyzny przeciw ludzkości”.

Podczas oprowadzania zaprezentujemy inne, mniej znane oblicze pisarza. Opowieść poprowadzimy od historii jego przodków i pierwszych lektur małego Henia, przyczyniających się do kiełkowania w nim patriotyzmu, poprzez osobiste losy dorastającego młodzieńca, następnie jego silnie osadzone w sytuacji historycznej dzieła, aż do otwartej i aktywnej działalności politycznej, a nawet wydarzeń następujących po śmierci Sienkiewicza.

Pisarz bywał orędownikiem różnych opcji politycznych, zaznaczał swoje stanowisko w sposób wyrazisty lub kryjąc intencje, dokonywał dobrych i złych wyborów. Trzeba jednak pamiętać, że jego rola w doprowadzeniu Polski i Polaków do odzyskania niepodległości była niebagatelna. Opowiemy o tym, jak krętymi ścieżkami wiodła.

Kobiety w życiu Henryka Sienkiewicza

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół ogólnokształcących, studenci, osoby dorosłe, seniorzy

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Henryk Sienkiewicz czterokrotnie był zaręczony, trzy razy stawał na ślubnym kobiercu, na dodatek w jego życiu było pięć Marii, z których jedna podobno sama mu się oświadczyła. Jako sławny pisarz był wielokrotnie swatany, a plotki o jego rzekomych romansach lotem błyskawicy obiegały Warszawę, stając się sensacją.

W życiu pisarza było wiele ważnych kobiet, które wywarły na niego duży wpływ. Wśród nich jest matka Stefania, dla której podjął studia medyczne, dwie całkowicie odmienne teściowe: Wanda Szetkiewiczowa i Helena Wołodkiewiczowa, szwagierka Jadwiga, która przez lata była jego najbliższą przyjaciółką oraz córka Jadwiga. Sienkiewicz miał również kontakty z dwiema sławnymi koleżankami po fachu: Elizą Orzeszkową i Marią Konopnicką.

Nasze spotkanie to nie tylko historia o kobietach i miłości, relacjach, jakie łączyły pisarza z kobietami, ale także o roli pań w okresie zaborów. Oprowadzanie wzbogacimy fotografiami oraz cytatami z listów, a muzealne eksponaty pozwolą nam przenieść się w czasie do innej epoki.

M jak...? Miłość Sienkiewicza niejedno ma imię

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół ogólnokształcących, studenci, osoby dorosłe, seniorzy

Koszt: 50 zł – usługa przewodnicka + bilety wstępu (zgodnie z cennikiem)

Czas trwania: ok. 90 minut

Opis: Henryk Sienkiewicz wielokrotnie w swoich dziełach poruszał wątki patriotyczne, pisząc „ku pokrzepieniu serc” rodaków pozostających pod zaborami. Nawet w tych sztandarowych dziełach, takich jak: Trylogia, „Quo vadis” czy „Krzyżacy”, mających za cel rozbudzenie świadomości narodowej, znalazł miejsce, aby wkomponować motyw miłosny.

Podczas zwiedzania przewodnik przedstawi fakty dotyczące bogatego życia uczuciowego wielkiego pisarza oraz zastanowi się, wraz ze zwiedzającymi, czy można je odnaleźć w jego twórczości. Sienkiewicz jest znany z tego, że do powieści historycznych bardzo rzetelnie się przygotowywał, czytając źródła oraz opracowania, a wielu jego literackich bohaterów ma rzeczywiste, historyczne pierwowzory. Można domniemywać, że wykorzystywał również osobiste doświadczenia w sferze miłosnej. Jako młody dziennikarz zwracał w głowach mieszkankom Warszawy, czym wzbudzał zazdrość u mężczyzn. Był kilkakrotnie zaręczony, a na ślubnym kobiercu stawał trzy razy. Jako już sławny (i przystojny) pisarz, podróżnik i społecznik miał grono gorących wielbicieli.

Przewodnik opowie o historii trzech małżeństw Sienkiewicza, jego romansach, relacjach z kobietami, w tym z koleżankami „po piórze”, czyli Elizą Orzeszkową i Marią Konopnicką. Zastanowi się także, w jakich dziełach pisarza, również tych mniej znanych, można odnaleźć literackie odbicie rzeczywistych przeżyć. Poprzez czytanie fragmentów listów oddamy głos postaciom z epoki.

Wystawy czasowe

Trójkąty miłosne u Sienkiewicza. Odsłona pierwsza – „Pan Wołodyjowski”

Kiedy: grudzień 2019 – maj 2020 r.

Koszt: zwiedzanie w cenie biletu wstępu do muzeum

Opis: Sienkiewiczowska Trylogia była w XIX wieku jednym z najpoczytniejszych dzieł. Niezwykłą popularność zawdzięczała nie tylko wątkom sensacyjnym, osnutym wokół istotnych momentów w polskiej historii, ale również miłosnym intrygom, które nie pozwalały oderwać się od lektury. Perypetie bohaterów bywały wyjątkowo skomplikowane, kiedy na drodze do wspólnego, szczęśliwego życia stawały im niezliczone przeszkody. Najgorzej bywało w momentach, gdy o względy pięknej szlachcianki zabiegało aż dwóch mężczyzn – obaj szlachetni, uroczy, odważni i... zdeterminowani. Rozczarowania, zranione serca, porwania, rozpacz, ale także radość, spełnienie i błogość wypełniają treść „Pana Wołodyjowskiego”, a wszystko rozgrywa się w atmosferze gwałtownej rywalizacji.

Wystawa w Muzeum Literackim Henryka Sienkiewicza odsłoni przed odwiedzającymi wszystkie tajemnice trójkątów miłosnych, zaprezentowanych w – nomen omen – trzeciej części Trylogii. Sprawdźmy, w jaki sposób pisarz wykorzystywał i po wielokroć modyfikował schemat trójkąta miłosnego. Materiały zaprezentowane na wystawie pozwolą zwiedzającym zidentyfikować wizerunki bohaterów Trylogii, zaś zainteresowani będą mogli – w interaktywnej formie – zdobyć najważniejsze informacje na ich temat.

Co więcej – na ekspozycji świat powieściowy spotka się z rzeczywistym. Bohaterowie „Pana Wołodyjowskiego” skonstruowani zostali bowiem z cech historycznych postaci, z których każdą do Bałki, Azji czy Krzysi zbliża rys charakteru, wygląd, zachowanie lub epizod z biografii. Nie bez znaczenia jest również życiorys samego Autora, który wkleił się w zagmatwane relacje uczuciowe. Czy kończyły się „happy endem”? Czy lepiej mieć serce na dłoni, czy może raczej serce z kamienia? Aby się przekonać, warto kolejny raz odwiedzić muzeum przy Starym Rynku i obudzić w sobie miłość do powieści Henryka Sienkiewicza!

Kuratorzy wystawy: Eliza Hamrol-Grobelna, Mirella Kryś i Dariusz Leśniewski

Kwarantanna. Podróż możliwa Henryka Sienkiewicza do Macedonii

Kiedy: lipiec 2020 – grudzień 2020 r.

Koszt: zwiedzanie w cenie biletu wstępu do muzeum

Opis: W 1866 r. Henryk Sienkiewicz wraz z Kazimierzem Pochwalskim – malarzem i Antonim Zalewskim „Antalkiem” – wydawcą warszawskiego „Słowa”, podróżował przez Rumunię, Bułgarię do Turcji. W Kawaku, 36 km od Konstantynopola, przy wejściu do cieśniny Bosfor, odbył dziesięciodniową kwarantannę na rosyjskim statku „Oleg”.

Sienkiewicz na Bałkanach poszukiwał śladów Kresów, ziemi zabranej i zniszczonej, niepokojącej we wspomnieniach.

W 1948 r. wojsko greckie wspierane przez Anglików pokonało z użyciem napalmu komunistyczną partyzantkę Macedonii. Spalono lasy i góry, sprowadzono greckich osadników. Macedonia stała się krainą bolesnych wspomnień. Partyzanci wysłali swoje dzieci do Polski. Dzieci stały się macedońskimi Polakami. Polska była dla nich ziemią obiecaną, rajem utraconym stała się Macedonia, wracająca w snach.

„Kwarantanna” jest „niwygodnym krzykliwym hotelem”, w którym czas przyśpiesza i cofa się. Możliwe są „przemieszczania i zestawiania”, spotkania „poza” czasem, w przestrzeni równoległej.

W „Kwarantannie” Sienkiewicz spotyka polskich Macedończyków. Słuchając ich opowieści, odkrywa wspólną nutę: ślad ziemi utraconej, zachowanej w marzeniach, wracającej we wspomnieniach, jak światło latarni morskiej w mrokach niepamięci. Sienkiewicz w „Kwarantannie” spotyka w „bliskości i oddaleniu” *Latarników*. „Kwarantanna” jest próbą fenomenologii podróży. Podróży do „nie-teraz” i do „nie-tutaj”. Dzięki pisaniu, opowiadaniu, obrazowaniu niepodróże odkrywają przestrzenie utracone.

Kurator wystawy: Paweł Kamza

Zajęcia dla dzieci, młodzieży i nie tylko

Święta z tradycją – spotkania dla rodzin z dziećmi i seniorów

Kiedy: grudzień 2019 r., kwiecień 2020 r.

Opis: Dla każdego z nas Boże Narodzenie i Wielkanoc są wyjątkowe z innego powodu. Podczas spotkań w Muzeum Literackim Henryka Sienkiewicza opowiemy o najstarszych tradycjach związanych ze świętami Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy. Wspólnie zastanowimy się,

które z nich i w jakiej formie przetrwały do dziś. Na uczestników czeka nie lada gratka – chętni będą mogli własnoręcznie przygotować tradycyjne ozdoby świąteczne.

O terminach spotkań poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Zima z Muzeum Sienkiewicza – spotkania dla grup półkolonijnych i rodzin z dziećmi

Zostań projektantem mody! W szafie gladiatora, rycerza i szlachcianki

Kiedy: styczeń – luty 2020 r.

Opis: Nie oceniasz książki po okładce. To powiedzenie nie zawsze się sprawdza! Strój może bardzo wiele powiedzieć o tym, kim jesteśmy. Nieprzypadkowo każdą epoką rządziły inne trendy w modzie. W twórczości Henryka Sienkiewicza mamy cały przekrój obowiązujących przez wieki stylów. Podczas zajęć uczestnicy dowiedzą się, jakie stroje nosili bohaterowie takich powieści, jak: „Quo vadis”, „Krzyżacy”, Trylogia i „Rodzina Połanieckich”. Następnie będą mogli sami wcielić się w projektantów ponadczasowej garderoby, inspirowanej modą od starożytności do XIX wieku.

O terminach spotkań poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Walentynki – oprowadzanie dla dorosłych

M jak...? Miłość Sienkiewicza niejedno ma imię

Kiedy: luty 2020 r.

Opis: Czy pisząc powieści, Sienkiewicz wykorzystywał osobiste doświadczenia w sferze miłosnej? Wiemy, że życie uczuciowe wielkiego pisarza było niezwykle bogate. Jako młody dziennikarz zawracał w głowach mieszkankom Warszawy, był kilkakrotnie zaręczony, a na ślubnym kobiercu stawał aż trzy razy, co więcej – jako sławny pisarz, podróżnik i społecznik miał grono wielbicielek. Zapraszamy na opowieść o miłości w życiu Henryka Sienkiewicza.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Powtórka przed... – cykl wykładów dla maturzystów

Kiedy: luty – marzec 2020 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Wszystkich maturzystów zmęczonych przeglądaniem podręczników i vademeców zapraszamy na przedmaturalne spotkania, podczas których doświadczeni wykładowcy zdradzą pożądaną tajemnicę – jak skutecznie przygotować się do egzaminu dojrzałości z języka polskiego. Dowiecie się między innymi, jak stworzyć bezbłędną wypowiedź maturalną i jak dobrze skonstruować perfekcyjną rozprawkę.

O terminach i tematach spotkań poinformujemy w grudniu 2019 r.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Dzień Kobiet – oprowadzanie dla dorosłych

Kobiety w życiu Sienkiewicza

Kiedy: marzec 2020 r.

Opis: W życiu pisarza było wiele ważnych kobiet, które wywarły na niego ogromny wpływ. Wśród nich jest matka Stefania, dla której podjął studia medyczne, dwie całkowicie odmienne teściowe: Wanda Szetkiewiczowa i Helena Wołodkiewiczowa, szwagierka Jadwiga, która przez lata była jego najbliższą przyjaciółką oraz córka Jadwiga. Są też kobiety, które pokochał: narzeczone i żony. Nasze spotkanie to nie tylko historia o miłości, ale również o innych relacjach, jakie łączyły pisarza z kobietami.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Lato z Muzeum Sienkiewicza – spotkania dla grup półkolonijnych i rodzin z dziećmi

W to mi graj! – usłyszymy Sienkiewicza

Kiedy: lipiec – sierpień 2020 r.

Opis: Harfa i lutnia, skrzypce i fortepian, djembe i tam-tam, bałabajka i teorban, flet i kij deszczowy – dźwięki tych instrumentów muzycznych brzmią w twórczości Sienkiewicza. Podczas licznych podróży pisarz z fascynacją przyglądał się egzotycznym ludom, przysłuchując się granej przez nich muzyce. Jak wyglądały i jakie dźwięki wydawały? Tego dowiedzą się uczestnicy zajęć. Wykonamy także własny, wyjątkowo ozdobiony i pięknie brzmiący, instrument muzyczny.

O terminach spotkań poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Wydarzenia

60+KULTURA. WEEKEND SENIORA Z KULTURĄ

Wszyscy znali Sienkiewicza. Kogo znał Sienkiewicz? O XIX-wiecznych kręgach towarzyskich

Kiedy: wrzesień 2019 r.

Opis: W XIX wieku to gazety były głównym źródłem informacji i właśnie z tego powodu dziennikarze byli osobami medialnymi. Niektórych z nich można określić współczesnym mianem celebryty. Taką osobą bez wątpienia był Henryk Sienkiewicz i... Kto jeszcze? Zapraszamy na oprowadzanie tropem XIX-wiecznych sław.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

SENIORALNI. POZNAŃ 2019

Księgozbiór Igo Mosia inaczej, czyli historie szarych kruków

Kiedy: październik 2019 r.

Opis: Jaki jest księgozbiór Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza? Dlaczego warto go zobaczyć, mimo że nie jest ani najstarszy, ani największy? Na te pytania odpowiemy podczas wykładu. Zaprezentujemy również szare kruki, wchodzące w skład księgozbioru i przedstawimy, jaką drogę przemierzyły, zanim stały się jego częścią. Przyjrzymy się nie tylko opowieściom zapisanym w książkach, ale tym historiom, które one same „przeżyły”.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

DNI OTWARTE FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Od posągu do człowieka, czyli o życiu Henryka Sienkiewicza

Kiedy: maj 2020 r.

Opis zajęć: Henryk Sienkiewicz był światowej sławy pisarzem, tymczasem wyobraźnia podsuwa obraz starszego mężczyzny w okularach siedzącego za biurkiem. Czy Sienkiewicz był niewzruszonym posągiem ze spiżu, pogrążonym w świecie literatury artystą? Czy może był ludzki, z wieloma zaletami, ale też z licznymi wadami? Co tak naprawdę stanowiło o jego wielkości? Na wszystkie te pytania odpowiemy podczas oprowadzania po ekspozycji muzealnej.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

NOC MUZEÓW 2020

Kiedy: maj 2020 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Podczas nocy pełnej atrakcji będzie można wziąć udział w oprowadzaniu kuratorskim po wystawie „Trójkąty miłosne u Sienkiewicza. Odsłona pierwsza: »Pan Wołodyjowski«, warsztacie dla rodzin z dziećmi oraz obejrzeć realizację jednoaktówki Sienkiewicza pt. „Zagłoba swatem” w wykonaniu aktorów z asz-teatru. Sporo powiemy o miłości – zarówno w twórczości pisarza, jak i jego życiu osobistym.

O terminie wydarzenia poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

POZNAŃSKIE DNI RODZINY 2020

Kiedy: maj 2020 r.

Opis: Tym razem proponujemy udział w dwóch niezwykłych spotkaniach:

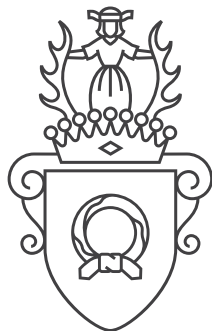
Sienkiewicz modny czy niemodny? Podczas zajęć uczestnicy zaprojektują strój, do stworzenia którego zainspirowani zostaną wizerunkami bohaterów z prozy Henryka Sienkiewicza. Porównają strój Ligii, Jagienki i Maryni Połanieckiej, a także Juranda, Petroniusza i Wołodyjowskiego, by przekonać się, jak bardzo moda zmieniała się w ciągu wieków.

W rytmie Sienkiewicza. Proza Sienkiewicza już w XIX wieku inspirowała kompozytorów i muzyków. Nie było to dziełem przypadku – w utworach pisarza znaleźć możemy opisy wielu instrumentów, pochodzących z najodleglejszych zakątków świata. Uczestnicy warsztatów nie tylko będą mogli usłyszeć brzmienie m.in. tam-tamu albo bałabajki, ale też wykonać własny instrument.

Gwarantujemy doskonałą zabawę!

O terminach spotkań poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/muzeumliterackie.henryka.sienkiewicza

Biblioteka
Raczyńskich
Pracownia - Muzeum J. I. Kraszewskiego

Adres

ul. Wroniecka 14
61-763 Poznań

Kontakt

Krzysztof Klupp, tel. 61 855 12 44
krzysztof.klupp@bracz.edu.pl

Godziny otwarcia

od poniedziałku do piątku 10.00 – 15.00
soboty, niedziele i święta nieczynne

Wstęp bezpłatny

JÓZEF IGNACY KRASZEWSKI (1812–1887) był powieściopisarzem i poetą, publicystą i historykiem, wydawcą, krytykiem, tłumaczem, archeologiem. Był cenionym dziennikarzem i redaktorem, autorem kilku tysięcy artykułów w czasopiśmie polskich i zagranicznych. Jego spuścizna literacka liczy ponad 340 utworów (wydanych w 600 tomach) oraz w sumie kilkadziesiąt sztuk teatralnych i prac przekładowych z pięciu języków obcych oraz dzieł naukowych. Ogółowi czytelników znany jest jako autor ponad stu powieści historycznych. Do dziś wydawany m.in. na Litwie i w Niemczech, gdzie popularna jest powieść „Hrabina Cosel”. Kraszewski rysował i malował, zajmował się także krytyką muzyczną, a w młodości komponował. Rozpoczął studia na Uniwersytecie Wileńskim, lecz w 1830 r. został aresztowany za przynależność do stowarzyszenia konspiracyjnego. Następnie osiadł na Wołyniu, gospodarując w majątkach w okolicach Łucka. W 1853 r. przeniósł się do Żytomierza, gdzie został dyrektorem teatru. W 1859 r. przyjął od finansisty Leopolda Kronenberga propozycję redagowania warszawskiej „Gazety Codziennej”. Zmienił jej tytuł na „Gazetę Polską” i szybko zyskał wielu nowych czytelników. Po wybuchu powstania styczniowego zagrożony aresztowaniem Kraszewski opuścił Warszawę. Udał się do Drezna, gdzie powstała większość z kilkudziesięciu powieści o tematyce historycznej, obej-

mującej zbeletryzowane dzieje Polski (od „Starej baśni” po „Saskie ostatki”) oraz trylogia saska. W 1883 r. został oskarżony przez władze pruskie o współpracę z wywiadem francuskim, a następnie skazany na trzy i pół roku twierdzy. Uznano wtedy, że wyrok wydano z przyczyn politycznych. W 1885 r. Kraszewski, ze względu na zły stan zdrowia, wyszedł za kaucją z więzienia na urlop. Wyjechał do Włoch, następnie do Szwajcarii, gdzie wkrótce zmarł. Po miesiącu – w Krakowie, w kościele Na Skalce – odbył się jego pogrzeb, który stał się kilkunastotysięczną manifestacją jedności podzielonego na zabory narodu.

PRACOWNIA-MUZEUM JÓZEFA IGNACEGO KRASZEWSKIEGO powstała za sprawą kolekcjonerskiej pasji Mariana Walczaka (1926–1987), rzemieślnika, wytwórcy sztucznych kwiatów, miłośnika J.I. Kraszewskiego. Swoją gromadzoną przez 30 lat zbiór w całości dotyczący osoby pisarza i jego twórczości, Marian Walczak przekazał na ręce Prezydenta Poznania w 1979 r. Kolekcję tworzyły wydania dzieł Kraszewskiego, rękopisy, a także muzealia (obrazy, medale, rzeźby) oraz niezwykle cenna literatura dotycząca pisarza. Pracownię otwarto w 1986 r. jako Oddział Biblioteki Raczyńskich w specjalnie odremontowanej staromiejskiej kamieniczce. Na księgozbiór, liczący obecnie ponad 3 tys. woluminów, składa się ponad 240 pierwszych wydań utworów Kraszewskiego oraz niemal wszystkie późniejsze edycje jego dzieł. W kolekcji znajdują się też oryginalne fotografie oraz bogata dokumentacja prasowa. Stałą ekspozycją w Pracowni-Muzeum jest „Gabinet Kraszewskiego” (depozyt PTPN). Są to dary wręczone pisarzowi w dniach obchodu jubileuszu 50-lecia twórczości literackiej, który odbywał się w 1879 r. w Krakowie. Zgromadziło się tam wtedy ponad 11 tys. gości, którzy przez osiem dni składali hołdy „tytanowi pracy”. Pisarz otrzymał „257 darów najrozmaitszego rodzaju, 150 dyplomów i adresów, a ogólna liczba telegramów przysłanych na jego ręce wyniosła 509”. Kraszewski dary zabrał ze sobą do Drezna, gdzie wówczas mieszkał, wkrótce stamtąd przekazał je Poznańskiemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk. Zgromadzone dary są wyrazem hołdu dla pisarza, będącego ważną postacią polskiego życia kulturalnego i politycznego w XIX wieku.

Spotkanie autorskie Roberta Ślotały w Pracowni-Muzeum J.I. Kraszewskiego. Fot. ze zbiorów BR.

Wnętrze Pracowni-Muzeum J.I. Kraszewskiego. Fot. ze zbiorów BR.

№ 40

Warszawa, d. 3 Października (21 Września).

Rok 1879.

Warunki Prenumeraty.
W WARSZAWIE

Miesięcznie 25

Kwartalnie 75

Półrocznie 1 50

Rocznie 3 00

Przebiega do domu bezpłacie.

MUCHA

PISMO HUMORYSTYCZNE ILLUSTROWANE

Prenumerować można we wszystkich księgarniach.

Warunki Prenumeraty.

Na Prezenacji i w Cesarstwie

Kwartalnie 1

Półrocznie 2

Rocznie 4

WYCHODZI DO PIĄTEK :

Księstwo i Elżbieta: ulica przy ulicy Krasińskiego 11, w Warszawie NIEKA OPIKA.

! CENA OBYCZAJOWA KOP. 10.

1829 1879.

Karykatura J.I. Kraszewskiego ze zbiorów BR.

Oprowadzania tematyczne

Wielkopolskie ślady Józefa I. Kraszewskiego

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół średnich, grupy seniorów

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 40 minut

Prowadzenie: Krzysztof Klupp

Opis: Podczas zajęć zostanie przedstawiany jest dorobek literacki Józefa I. Kraszewskiego, autora około 340 utworów (wydanych w 600 tomach), dziennikarza, malarza, muzyka, archeologa. Omawiany jest też cykl jego powieści obrazujących historię Polski, który rozpoczyna „Stara baśń”. Podkreślone jest znaczenie twórczości i działalności pisarza dla umacniania tożsamości narodowej. Ważnym wątkiem podczas zajęć jest temat związków pisarza z Poznaniem i Wielkopolanami (m. in. J.K. Żupańskim, S.F. Mielżyńskimi, H. Cegielskim), jego wizyt w Wielkopolsce (Poznań, Miłosław, Objezierze) oraz omówienie powieści pisarza dotyczących Wielkopolski, m.in. „Lubonie” (o czasach Mieszka I), „Pogrobek” (o urodzonym w Poznaniu królu Przemysławie II). Przypomniane są uroczystości jubileuszu 50-lecia pracy literackiej Kraszewskiego (z udziałem 11 tys. gości) jako wyraz hołdu społeczeństwa polskiego dla pisarza oraz zaprezentowane efektowne dary z Wielkopolski wręczone pisarzowi, a także jego książki. Na koniec spotkania przypomniana jest postać fundatora Muzeum – poznańskiego rzemieślnika Mariana Walczaka.

Józef Ignacy Kraszewski a sprawa polska.

Zasługi pisarza dla Polaków w czasie utraty niepodległości

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół średnich, grupy seniorów

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 40 minut

Prowadzenie: Krzysztof Klupp

Opis: Fragment „Starej baśni” (tom II, rozdz. 8.) J. I. Kraszewskiego rozpoczyna listę 44 tekstów Antologii Niepodległości ogłoszonej przez Prezydenta RP w stulecie odzyskania niepodległości. Podczas zajęć przedstawiany jest dorobek Kraszewskiego, autora około 340 utworów (wydanych w 600 tomach), dziennikarza, malarza, muzyka, archeologa. Głównym tematem

jest Kraszewski jako autor cyklu powieści obrazujących historię Polski, np. „Stara baśń”, „Lubonie” (o czasach Mieszka I), „Król chłopów” (o Kazimierzu Wielkim), „Pogrobek” (o urodzonym w Poznaniu królu Przemysławie II). Uczestnicy zajęć dowiedzą się, jakie było znaczenie twórczości i działalności pisarza dla umacniania tożsamości narodowej i „sprawy polskiej”. Kraszewski, zwany również „nauczycielem historii narodu” jest założycielem „Macierzy Polskiej” – organizacji oświatowej mającej na celu szerzenie oświaty ludowej wśród społeczeństwa polskiego. Kraszewski jako student Uniwersytetu Wileńskiego w 1830 r. został aresztowany za przynależność do stowarzyszenia konspiracyjnego. Publicysta polityczny, przymusowy emigrant w Dreźnie, autor „Sprawy polskiej w roku 1861”, jako pierwszy z literatów opisywał powstanie styczniowe i zaangażował się w pomoc uchodźcom z powstania. Zdecydowany krytyk polityki kanclerza Ottona von Bismarcka, za współpracę z wywiadem francuskim oskarżony przez władze pruskie i osadzony z wyrokiem 3,5 roku w twierdzy w Magdeburgu. W trakcie oprowadzania zostaną zaprezentowane najciekawsze obiekty muzealne wręczone pisarzowi podczas jubileuszu oraz jego książki. Ponadnarodowe znaczenie szerokiej twórczości pisarza sprawia, że jego powieści wydawane są również współcześnie za granicą.

Tytan pracy. Józef Ignacy Kraszewski – pisarz, dziennikarz, malarz, muzyk, archeolog...

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkoły podstawowej kl. VI–VIII

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 40 minut

Prowadzenie: Krzysztof Klupp

Opis: Podczas zajęć przedstawiana jest sylwetka i dorobek Józefa I. Kraszewskiego – jednego z najpoczytniejszych polskich autorów, który pisał również utwory dla młodzieży. Uczestnicy wysłuchają fragmentów jego utworów dla dzieci: „Dziad i baba”. Kraszewski jest nazywany „tytanem pracy”, „człowiekiem bez czasu lub z czasem potrójnym” ze względu na jego wszechstronną działalność. Jako autor kilku tysięcy artykułów nazywany jest też najwybitniejszym dziennikarzem wszech czasów, ponadto uczył się sześciu języków, tłumaczył „Boską komedię”, prowadził prace wykopaliskowe, pisał recenzje muzyczne, malował...

Podczas zwiedzania wewnątrz Pracowni-Muzeum uczniowie będą mieli możliwość bliższego poznania obiektów muzealnych z „Gabinetu Kraszewskiego” z 1879 r. wręczonych pisarzowi podczas jubileuszu 50-lecia pracy literackiej. Dowiedzą się o cyklu powieści Kraszewskiego obrazujących historię Polski i znaczeniu twórczości oraz działalności pisarza dla odzyskania

niepodległości Polski. Podczas spotkania zaprezentowana zostanie kolekcja książek pisarza. Uczniowie poznają także postać fundatora Muzeum – Mariana Walczaka.

„Dziad i baba”, „O królownie czarodziejce” – bajki najpracowitszego z pisarzy

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkoły podstawowej kl. III–VI

Koszt: bezpłatne

Opis: Podczas zajęć przedstawiona zostanie sylwetka i dorobek Józefa I. Kraszewskiego – pisarza, dziennikarza, malarza, muzyka. Uczestnicy wysłuchają fragmentów jego utworów dla dzieci: „Dziad i baba”, „Kwiat paproci”, „O królownie czarodziejce” z wykorzystaniem współcześnie wydanych audiobooków. Uczniowie poznają także postać fundatora Muzeum – Mariana Walczaka. Podczas zwiedzania wewnątrz Pracowni-Muzeum mają możliwość bliższego poznania kilku obiektów muzealnych z „Gabinetu Kraszewskiego” z 1879 r.

Nie tylko „Hrabina Cosel”. Kobiety w powieściach i życiu Kraszewskiego

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie szkół średnich, studenci, grupy seniorów

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 40 minut

Prowadzenie: Krzysztof Klupp

Opis: Ulana, Hrabina Cosel, Zonia z „Szalonej” to niepokorne bohaterki powieści Kraszewskiego, przedstawiane w inny sposób od dotychczasowych schematów. Bogate i inspirujące były kontakty pisarza z aktywnymi kulturalnie kobietami epoki – z pisarkami, działaczkami społecznymi, aktorkami, publicystkami. Duży wpływ na wrażliwość i edukację miał rodzinny krąg pań pisarza, który później niemal do końca swych dni otoczony był wianuszkami wielbicielek. Odwiedzający Pracownię-Muzeum mają możliwość bliższego poznania kilku darów od kobiet znajdujących się w „Gabinecie Kraszewskiego”; wręczonych pisarzowi podczas jubileuszu 50-lecia pracy literackiej, który zgromadził 11 tys. gości. Wysłuchają też opowieści o barwnym i pracowitym życiu Kraszewskiego, którego najwierniejszymi czytelnikami stały się kobiety.

Wystawy

Kraszewski dla sprawy polskiej

Dla: uczniowie szkół średnich, studenci, grupy seniorów

Kiedy: kwiecień 2019 – grudzień 2019 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Ekspozycja wpisuje się w ogólnopolskie obchody 100-lecia odzyskania niepodległości zaplanowane na lata 2018–2021. Na wystawie przedstawiona została sylwetka Józefa I. Kraszewskiego z wyeksponowanymi wątkami biograficznymi, prezentującymi jego zaangażowanie w działalność na rzecz „sprawy narodowej” oraz fragmenty powieści i publicystyki nawiązujące do tego tematu.

Kraszewski, zwany również „nauczycielem historii narodu”, jest autorem około stu powieści obrazujących dzieje Polski, założycielem „Macierzy Polskiej” – organizacji oświatowej mającej na celu szerzenie oświaty ludowej wśród społeczeństwa polskiego. Przybliżony został także jubileusz 50-lecia pisarza jako manifestacji jedności podzielonego na zabory narodu.

Pisarz jako student Uniwersytetu Wileńskiego w 1830 r. został aresztowany za przynależność do stowarzyszenia konspiracyjnego. Publicysta polityczny, autor „Sprawy polskiej w roku 1861”, jako pierwszy z literatów opisywał powstanie styczniowe. Zdecydowany krytyk polityki kanclerza Ottona von Bismarcka, za współpracę z wywiadem francuskim oskarżony został przez władze pruskie i osadzony z wyrokiem 3,5 roku w twierdzy w Magdeburgu. Jego zasługi dla ocalenia i umocnienia tożsamości narodowej w czasie zaborów są nie do przecenienia. Tom II, rozdz. 8. „Starej baśni” J. I. Kraszewskiego rozpoczyna listę 44 tekstów Antologii Niepodległości ogłoszonej przez Prezydenta RP.

Wystawie towarzyszą materiały audiowizualne: wypowiedź prof. UAM dr. hab. Wiesława Ratajczaka; fragmenty filmu o J.I. Kraszewskim, gawędy Zygmunta Nowakowskiego „Jak sławny pisarz szpiegiem został” oraz „Bismarck kontra Kraszewski” wygłoszone w Radiu Wolna Europa w 1960 r.

Specyfikacja: wystawa składa się z 12 plasz wydrukowanych na PCV, większość z nich o wym. 150×100 cm. Istnieje możliwość czasowego wypożyczenia wystawy.

Kurator wystawy: Krzysztof Klupp

Opracowanie graficzne: Mirosława Korbańska

Prelekcje tematyczne związane z wystawą

Działania edukacyjne towarzyszące wystawie: cykl wykładów i oprowadzanie kuratorskie

Spotkania otwarte

60+ Kultura. Weekend Seniora z kulturą

Kiedy: 27–28 września 2019 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Zwiedzanie z oprowadzaniem po Muzeum i prelekcja na temat „Gabinetu Kraszewskiego”
Zwiedzanie wystawy z oprowadzaniem „Kraszewski dla sprawy polskiej”

Prezentacja materiałów audiowizualnych towarzyszących wystawie: wypowiedź prof. UAM dr. hab. Wiesława Ratajczaka; fragmenty filmu o J.I. Kraszewskim, gawędy Zygmunta Nowakowskiego „Jak sławny pisarz szpiegiem został” oraz „Bismarck kontra Kraszewski” wygłoszone w Radiu Wolna Europa w 1960 r.

Spotkanie i koncert z okazji Roku Stanisława Moniuszki

Dla: studenci, uczniowie szkół średnich, dorośli, grupy seniorów

Kiedy: październik 2019 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Spotkanie poświęcone sylwetce wybitnego kompozytora i jego związkom z twórcami, m.in. z J. I. Kraszewskim. Prelegenci: prof. dr hab. Elżbieta Nowicka i Krzysztof Klupp. Koncert pieśni Stanisława Moniuszki.

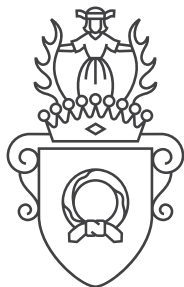
Spotkanie poświęcone związkom Józefa I. Kraszewskiego z Kresami

Dla: studenci, uczniowie szkół średnich, dorośli, grupy seniorów

Kiedy: marzec 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Wykład o działalności pisarza na Kresach i wątkach kresowych w jego twórczości. Od kilku lat Pracownia-Muzeum J.I. Kraszewskiego współpracuje z Towarzystwem Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. Członkowie innych organizacji kresowych również są zainteresowani działalnością Kraszewskiego. Celem spotkania jest prezentacja szerokiej działalności pisarza, odnoszącej się do Kresów i Wielkopolski. Spotkanie zostanie zorganizowane w marcu podczas obchodów Kaziuka 2020.

Biblioteka Raczyńskich

Mieszkanie - Pracownia Kazimiery Iłlakowiczówny

Adres

ul. Gajowa 4/8
60–815 Poznań

Zasady otwarcia

Dla grup zorganizowanych

Grupy zorganizowane mogą zwiedzać pracownię od wtorku do piątku w godzinach 9.30 do 16.00, po wcześniejszej rezerwacji. Rezerwacja prowadzona jest pod nr tel. 61 852 89 71 od wtorku do piątku w godzinach 9.00–17.00 oraz drogą e-mailową: illa@bracz.edu.pl.

Dla zwiedzających indywidualnych

Zwiedzający indywidualni mogą skorzystać z oprowadzania po ekspozycji muzealnej w każdą ostatnią środę miesiąca. Obowiązują zapisy pod nr tel. 61 852 89 71 od wtorku do piątku w godzinach 9.00–17.00 oraz drogą e-mailową: illa@bracz.edu.pl.

Zwiedzanie ekspozycji jest bezpłatne.

Kontakt

tel. 61 852 89 71
illa@bracz.edu.pl
facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryillakowiczowny

KAZIMIERA IŁŁAKOWICZÓWNA (1888–1983) była poetką, prozatką, tłumaczką. Urodziła się w Wilnie. Wykształcenie średnie zdobywała m.in. w Warszawie, w Genewie, w Oksfordzie. Maturę zdała w Petersburgu w 1910 r. Cztery lata później uzyskała absolutorium w zakresie filologii polskiej i angielskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Po odzyskaniu niepodległości wróciła do Warszawy, gdzie pracowała jako urzędniczka w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a w maju 1926 r. podjęła pracę w Ministerstwie Spraw Wojskowych na stanowisku osobistego sekretarza Józefa Piłsudskiego. Fascynację Marszałkiem opisała w trzech książkach: „Ścieżka obok drogi” (1939), „Słownik litewski. Poezja” (1936) i „Wiersze o Marszałku Piłsudskim. 1912–1935” (1936). Należała do najwybitniejszych postaci życia literackiego w dwudziestoleciu międzywojennym. Wyrazista osobowość, żywa inteligencja, siła woli, elegancja, także pewna kapryśność i nieprzewidywalność w kontaktach z ludźmi czyniły z niej osobę fascynującą towarzysko i nieco ekscentryczną. Iłłakowiczówna miała rozległy krąg przyjaciół, wśród których byli Maria Dąbrowska, Stanisław I. Witkiewicz, Julian

Tuwim. Autorka licznych tomików wierszy, m.in.: „Ikarowe loty” (1911), „Trzy struny” (1917), „Śmierć Feniksa” (1922), „Połów” (1926), „Płaczący ptak” (1927), „Popiół i perły” (1930), „Ballady bohaterskie” (1934), „Lekkomyślne serce” (1959), „Szeptem” (1966), „Odejdźcie w tło” (1976). W 1939 r. została ewakuowana do Rumunii, gdzie spędziła wojnę. Wróciła do Polski w 1947 r. i zamieszkała w Poznaniu. Pozbawiona pracy etatowej, utrzymywała się z przekładów literatury europejskiej i nauczania języka angielskiego. Iłłakowiczówna dała piśmiennictwu polskiemu bezcenne dzieła przekładowe. Przede wszystkim „Annę Kareninę” Lwa Tołstoja (od 1952 r. wielokrotnie wznawianą). Przetłumaczyła dramat Fryderyka Schillera „Don Karlos, infant hiszpański” (1932), „Egmonta” J.W. Goethego, „Rabina z Bacharach” H. Heinego (1956), ponadto prozę Heinricha Bölla „Chleb najwcześniejszych lat” (1957), Friedricha Dürrenmatta „Obietnica” (1960). Odkryła i przetłumaczyła dla poezji polskiej poezję Węgry Endre Adyego (1943) i Amerykanki Emily Dickinson „Poezje” (1965). W ostatnich latach życia, po nieudanej operacji jaskry, była ociemniała. Zmarła 16 lutego 1983 r. w Poznaniu.

MIESZKANIE-PRACOWNIA KAZIMIERY IŁŁAKOWICZÓWNY to niewielkie muzeum utworzone w mieszkaniu poetki w pierwszą rocznicę jej śmierci – 16 lutego 1984 r. By zachować cząstkę jej świata, pozostawiono na swoim miejscu sprzęty, książki, przedmioty codziennego użytku i obrazy wypełniające wnętrze. Przybyła tylko ekspozycja biograficzno-literacka. W przedpokoju urządzona została ekspozycja części dorobku wydawniczego poetki. To jedyne w Poznaniu biograficzno-literackie muzeum w autentycznym mieszkaniu twórcy.

Więcej na: www.bracz.edu.pl/muzea/mieszkanie-muzeum-kazimierzy-illakowiczowny/

Mieszkanie-Pracownia K. Iłłakowiczówny. Fot. Barbara Ksit.

Mieszkanie-Pracownia K. Iłłakowiczówny. Fot. Barbara Ksit.

Droga Panno,
Czy wlewoś mi
przypomnieć od-
pomporwanie
Kłowa
co lażiencie!

Liścik K. Iłakowiczówny. Fot. Barbara Ksit.

Różaniec K. Iłakowiczówny. Fot. Barbara Ksit.

Zajęcia edukacyjne

Wszystkie tajemnice Kazimierzy Iłłakowiczówny

Rodzaj zajęć: oprowadzanie ogólne

Dla: młodzież szkolna, dorośli, seniorzy

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 45 minut

Opis: Podczas oprowadzania po Mieszkaniu-Pracowni Kazimierzy Iłłakowiczówny przyjrzymy się losom tej nietuzinkowej kobiety, która skrywała wiele sekretów. Iłła jest postacią fascynującą z wielu powodów. Była urzędniczką Ministerstwa Spraw Zagranicznych i sekretarzem Ministra Spraw Wojskowych – Józefa Piłsudskiego, ale oprócz tego cenioną w środowisku pisarką i tłumaczką, która mogła pochwalić się znajomością co najmniej sześciu języków obcych. Jej życie przypadło na burzliwe czasy – była świadkiem najtrudniejszych momentów w polskiej historii. Prywatnie zmagiała się z piętnem nieślubnego dziecka, trudnym dzieciństwem oraz skomplikowanymi relacjami z siostrą. O swoim mieszkaniu w Poznaniu mówiła, że czuje się tutaj jak na wygnaniu, ale jednocześnie musiała przyznać, że było to jedyne miasto, które zaoferowało jej dom, a w nim odnalazła spokój i stabilizację.

Przewodnik, w otoczeniu autentycznych przedmiotów, które należały do poetki, opowie o ponad dziewięćdziesięcioletniej biografii Iłłakowiczówny, szczególnie skupiając się na jej pobycie w Poznaniu. Wspólnie ze zwiedzającymi odkryje tajemnice związane ze srebrnym dzbanuszkim – pamiątką po... romantycznym wieszczu, drewnianą skrzynią, w której Iłła przewoziła cały swój dobytek oraz przynoszącą szczęście podkowę. A kiedy poznamy bliżej Iłłakowiczównę, spojrzymy także przez okno, za którym rozgrywały się historyczne wydarzenia. Zapraszamy do niesamowitej podróży w czasie i przestrzeni!

Kufer pełen książek, czyli Iłła w podróży

Rodzaj zajęć: lekcja muzealna z wykorzystaniem teatru kamishibai

Dla: dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie klas I–III szkoły podstawowej

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 45 minut

Opis: Jak i czego uczyła się Iłłakowiczówna? Prześledzimy jej długą drogę od edukacji w szlacheckim dworcu poprzez szkołę w Warszawie i Petersburgu aż do uniwersytetów w Oksfordzie i Krakowie. Ruszemy także w wielką podróż po Europie śladami Iłły, wspólnie z nią zdobywając wiedzę i umiejętności. Dowiemy się również, jak podróżowano na początku XX

wieku, czy były już wtedy walizki na kółkach oraz co najlepiej sprawdzało się przy transporcie kapeluszy!

Uczestnicy lekcji wezmą udział w prawdziwym przedstawieniu teatralnym z wykorzystaniem papierowego teatru kamishibai, który pozwoli snuć opowieść o licznych przygodach Kazimierzy Iłłakowiczówny.

„Meble do sensu!” – o codziennym życiu poetki

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie klas IV–VI szkoły podstawowej

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 45 minut

Opis: Życie poety to nie tylko pogoń za natchnieniem i pisanie wierszy. Zbierając historie z biografii Iłłakowiczówny oraz przyglądając się przedmiotom należącym do niej, zorientujemy się, jak wyglądało codzienne życie artystki. Opowiemy o jej „rozmowie kwalifikacyjnej” na stanowisko sekretarza Ministra Spraw Wojskowych, o dylematach w pracy tłumaczki oraz o problemach mieszkaniowych i jej stosunku do Poznania. Stolica Wielkopolski, nazywana przez Iłłę „zagranicą”, stała się jednak jej domem na ponad trzydzieści lat.

Oprowadzanie odbędzie się w autentycznej przestrzeni Mieszkania-Pracowni Kazimierzy Iłłakowiczówny, gdzie najlepiej można wczuć się w klimat gniazda literackiego i przywołać nieskończenie wiele anegdot związanych z ekscentryczną artystką, zgodnie ze słowami z jednego z jej wierszy: „Mówią do mnie ściany swą mową własną!”. Pobyt w mieszkaniu pisarki pozwoli także na refleksję o tym, jak zorganizowane były domy po II wojnie światowej, kiedy na niewielkiej powierzchni na co dzień funkcjonowało bardzo wiele osób.

W kularach – artyści, urzędnicy i politycy w życiu Iłły

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: uczniowie klas VII–VIII szkoły podstawowej

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 45 minut

Opis: Kto komu powinien się pierwszy ukłonić na ulicy? Dlaczego kobiety dzielą się na kapeluszone i niekapeluszone? Kogo ukrywała Iłłakowiczówna za kotarą i dlaczego sama chowała się za teatralną kurtyną? Czy naprawdę rządziła Piłsudskim? Jak ugościła profesorów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, którzy wręczali jej dyplom przyznania doktoratu honoris causa? Czy było w niej więcej damy, urzędniczki czy poetki?

Zapraszamy na opowieść o życiu towarzyskim Kazimierzy Iłłakowiczówny, podczas której głos oddamy ludziom jej współczesnym, czerpiąc z bogatych przekazów, ponieważ to z tych opowieści zbudować możemy najpełniejszy obraz ekscentrycznej poetki. Refleksje na temat kręgów towarzyskich, w jakich obracała się Iłłakowiczówna, opowiadania o organizowanych przez nią przyjęciach, nazywanych *jourami* oraz jej licznych strojach, które zawsze były idealnie dostosowane do okazji, zostaną zilustrowane fotografiami.

Spotkanie u Iłły. Poznań we wspomnieniach

Rodzaj zajęć: lekcja muzealna

Dla: seniorzy

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 45 minut

Opis: Jak Iłłakowiczówna wspominała pierwszą wizytę w Poznaniu? Gdzie się zatrzymywała, odwiedzając miasto przejazdem? Dlaczego spierała się z obsługą Hotelu Bazar? Gdzie urządziła sobie gabinet, ku wielkiemu niezadowoleniu gospodarza tego miejsca? O co wypytywała kolejarzy na Dworcu Głównym?

Podczas klimatycznego spotkania uczestnicy posłuchają o instytucjach, gmachach i placówkach w Poznaniu oraz o związanych z nimi wydarzeniach z życia poetki. Będą mieli okazję do przyjrzenia się archiwalnym zdjęciom oraz podzielenia się własnymi wspomnieniami dotyczącymi omawianych miejsc. Spotkanie będzie mieć charakter rozmowy o mieście i jego historii, poezji oraz Kazimierze Iłłakowiczównie. Wszystko to w oryginalnym wnętrzu mieszkania, w którym żyła Iłła.

„Bez ziemi własnej” – Iłłakowiczówna wobec polityki

Rodzaj zajęć: oprowadzanie tematyczne

Dla: studenci, dorośli, seniorzy

Koszt: bezpłatne

Czas trwania: ok. 45 minut

Opis: Choć w historii zapisała się jako poetka, Iłłakowiczówna za swoje prawdziwe przeznaczenie uważała pracę urzędniczą. Niezależnie od tego, jak nużące bywały jej obowiązki, służba ojczyźnie napawała ją ogromną dumą.

Podczas oprowadzania tematycznego skupimy się na tych cechach osobowości Iłły, które sprawiały, że doskonale sprawdzała się na stanowiskach referendarza oraz sekretarki lub – jak wolała być nazywana – sekretarza. Prześledzimy przeobrażenia w jej poglądach politycz-

nych, które zmieniały się wraz z dojrzewaniem poetki i wstrząsającymi polskim narodem wydarzeniami. Odpowiemy na nurtujące wielu pytania: jak Iłła znalazła się na froncie I wojny światowej i co ocaliło ją od śmierci? Kiedy poznała Marszałka Józefa Piłsudskiego i czy łączyła ich bliższa relacja? Dlaczego patriotyzm skłaniał ją do tego, aby nie rozpoczynać nauki języka rumuńskiego? Czy 28 czerwca 1956 roku szyby w mieszkaniu przy ul. Gajowej faktycznie zaczęły „dygotać i pękać”? Zapraszamy w podróż po meandrach historii Polski, z którą spłoty się osobiste losy Kazimieri Iłłakowiczówny.

Spotkania

Niepodległa u Iłły, czyli wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych

Kiedy: listopad 2019 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Służba ojczyźnie napawała Kazimierę Iłłakowiczównę ogromną dumą. Pracę na stanowisku sekretarza Ministra Spraw Wojskowych – Józefa Piłsudskiego ceniła bardziej niż bycie poetką. Jej losy nierozzerwalnie spletały się z polską historią. Z okazji 101. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę, Mieszkanie-Pracownia Kazimieri Iłłakowiczówny zaprasza na wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych przy akompaniamencie akordeonu.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieriyillakowiczowny

Na imieninach u Iłły – oprowadzanie dla dorosłych

W kularach – artyści, urzędnicy i politycy w życiu Iłły

Kiedy: marzec 2020 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Zapraszamy na opowieść o życiu towarzyskim Kazimieri Iłłakowiczówny, podczas której głos oddamy ludziom jej współczesnym, ponieważ to z tych opowieści zbudować możemy najpełniejszy obraz ekscentrycznej poetki. Powiemy o kręgach towarzyskich, w jakich obracała się Iłłakowiczówna, przytoczymy opowieści o organizowanych przez nią przyjęciach, nazywanych *jourami*, a także wspomnimy o jej licznych strojach, które zawsze były idealnie dostosowane do okazji.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieriyillakowiczowny

Wielkanoc na Wileńszczyźnie, czyli o tym, czy świąteczne tradycje znają granice

Kiedy: kwiecień 2020 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Wielkanoc w każdym domu jest podobna i inna zarazem. A czy tradycje wielkanocne są jak państwa i mają granice? Czy może przenikają się i łączą nas niezależnie od tego, w jakim kraju mieszkamy i jakim językiem mówimy? Zapraszamy na spotkanie, podczas którego przekonamy się, czy Święta Wielkanocne w okolicach Wilna wyglądają tak, jak w Polsce, czy może zupełnie inaczej.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryillakowiczowny

Wydarzenia

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA 2019

„Ważne, że Polska jest” – Kazimiera Iłakowiczówna w splocie życia i historii

Kiedy: wrzesień 2019 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Kazimiera Iłakowiczówna, choć była artystką, zdecydowanie wolała, aby mówiono o niej jako o urzędniku państwowym. Była pierwszą kobietą na stanowisku referendarza w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a następnie sekretarzem Ministra Spraw Wojskowych. Do pracy podchodziła wyjątkowo skrupulatnie. Dała się poznać jako obowiązkowa, dobrze zorganizowana, pracowita i zasadnicza. Wszystko robiła z myślą o tym, że wykonuje służbę dla dobra niepodległego kraju, co napawało ją dumą. Jednocześnie jej osobiste losy nierozdzielnie spletały się z polską historią – jak wtedy, kiedy na jej rękach umierał Gabriel Narutowicz, zastrzelony w Zachęcie przez profesora Niewiadomskiego, ale także podczas przewrotu majowego, gdy usłyszała pierwsze okrzyki: „Niech żyje Piłsudski!” lub wiele lat później, w lipcu 1956 r., o którym napisała wiersz „Rozstrzelano moje serce w Poznaniu”.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryillakowiczowny

NOC MUZEÓW 2020

Kiedy: maj 2020 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Zapraszamy na noc pełną atrakcji w jedynym w Poznaniu biograficzno-literackim muzeum urządzonym w autentycznym mieszkaniu twórcy, w którym, by zachować część jego świata, pozostawiono na swoim miejscu wszystkie sprzęty, książki i przedmioty codziennego użytku.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryllakowiczowny

POZNAŃSKIE DNI RODZINY 2020

Bajeczna opowieść Kazimierzy Iłłakowiczówny

Kiedy: maj 2020 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Zapraszamy na zajęcia adresowane dla rodzin z dziećmi, których kanwą będą wiersze dla dzieci pióra Kazimierzy Iłłakowiczówny. Jej poezja jest zapisem wspomnień z dzieciństwa, które spędziła na Łotwie. Dziewczynka jest baczną obserwatorką otaczającej ją rzeczywistości – zachwyca się naturą, opowiadanymi przez niańki bajkami i zdarzeniami z codziennego życia. Podczas spotkania przewodnik zaprosi najmłodszych do tego niesamowitego świata – wypełnionego pięknymi zapachami i dźwięczącą melodią. Wsparciem będą materiały ilustracyjne, przedstawiające kolejne epizody z biografii Iłłakowiczówny.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryllakowiczowny

Promocje książek

„Dusza moja patrzy w ciemność” – spotkanie autorskie z profesorem Janem Zielińskim

Kiedy: październik 2019 r.

Koszt: bezpłatne

Opis: Zapraszamy na spotkanie promujące książkę „Kazimiera Iłłakowiczówna pod obcym niebem. 33 wczesne utwory”. Jest to pieczołowicie wydany i bogato ilustrowany (fotografiami autorki i podobiznami czystopisu jednego z wierszy) tomik składający się z dwóch części. W pierwszej zamieszczono 33 wczesne utwory cenionej przez wielu znawców i zwykłych

czytelników poetki Kazimierzy Iłakowiczówny, w tym prozę poetycką i wiersze z bloku, który ukazał się w roku 1908 w studenckiej jednodniówce „Pod obcym niebem”, wydanej w Karlsruhe. Niektóre z nich nie były nigdy przedrukowywane.

W drugiej części, zatytułowanej „Zapoznany debiut Kazimierzy Iłakowiczówny”, historyk literatury, profesor UKSW Jan Zieliński opowiada o swej przygodzie, jaką było poszukiwanie jednodniówki z wczesnymi wierszami Iłakowiczówny, naświetla okoliczności powstania tej publikacji i pokazuje jej miejsce w dorobku poetki, wskazując zarazem na powinowactwa z malarstwem przełomu wieków (na okładce wykorzystano fragment „Pejzażu z Tobiaszem” Jacka Malczewskiego).

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryllakowiczowny

Promocja książki „Postacie kobiecości. O poezji Kazimierzy Iłakowiczówny”

Kiedy: grudzień 2019 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: „Choć Kazimiera Iłakowiczówna ma swoje ustalone miejsce w podręcznikach historii literatury, to jednak jej twórczość nie doczekała się dotąd popularnej syntezy. Czy ta ciekawa poetka na to zasługuje? Zbigniew Chojnowski, autor książki przekonuje nas, że tak. Jego monografia jest pierwszą, pionierską próbą syntetycznego i popularnego ujęcia poezji Iłakowiczówny. Dodajmy od razu – próbą ważną, wypełniającą dotkliwą lukę badawczą” (fragment z recenzji opracowania prof. Zbigniewa Chojnowskiego „Postacie kobiecości. O poezji Kazimierzy Iłakowiczówny”).

Serdecznie zapraszamy na spotkanie połączone z wykładem, podczas którego poświęcimy uwagę twórczości Iłły, widzianej w powiązaniu ze skomplikowanymi kontekstami historycznymi i biograficznymi.

O terminie spotkania poinformujemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Szczegóły: www.bracz.edu.pl i facebook.com/mieszkaniepracownia.kazimieryllakowiczowny

Wystawa „»Nie obierając korbola, wsadzić w piec...« Kuchnia wielkopolska w XIX wieku”. Galeria Atanazego, 16 maja 2018 r. Fot. Tomasz Proć.

Wystawy Biblioteki Raczyńskich

Wystawy czasowe w Galerii Atanazego

Kino i teatr pod okupacją.

Polskie środowisko filmowe i teatralne w czasie II wojny światowej

Kiedy: listopad 2019 – styczeń 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Wystawa prezentuje początki kina na ziemiach polskich oraz najważniejsze zjawiska i trendy w kinematografii II RP. Następnie przenosi nas w ponury czas II wojny światowej, przedstawiając sytuację, w jakiej znalazły się kino i teatr pod okupacją niemiecką, sowiecką

oraz na uchodźstwie, a także uświadamiając, jaka była skala represji wobec polskich artystów filmowych i scenicznych ze strony obu okupantów. Autorem wystawy jest Bartosz Januszewski, pracownik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku.

Zaprezentowane materiały pochodzą ze zbiorów Biblioteki Narodowej, Filmoteki Narodowej, Imperial War Museum, Instytutu Pamięci Narodowej, Muzeum Auschwitz-Birkenau, Muzeum Powstania Warszawskiego, Narodowego Archiwum Cyfrowego.

Co czyta Poznań?

Kiedy: styczeń–luty 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Wystawa literacka o książkach najchętniej wypożyczanych przez czytelników Biblioteki Raczyńskich w całym 2019 roku. Jakie książki poznaniacy najchętniej wypożyczają z naszych zbiorów? Czy są to polskie powieści obyczajowe, biografie i książki przyrodnicze? Jakie tytuły cieszyły się największą popularnością w 2019 roku? Którzy autorzy utrzymali swoje miejsce na podium, a co nas zaskoczyło w wyborach czytelników?

Wystawa z okazji 100-lecia urodzin Jerzego Pertka

Kiedy: lipiec–sierpień 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Wystawa z okazji 100. rocznicy urodzin Jerzego Pertka (1920–1989) przypomni życiorys poznańskiego pisarza i dziennikarza, autora książek o tematyce marynistycznej. Na wystawie zaprezentowana została także twórczość Pertka oraz interesujące dokumenty i fotografie z jego kolekcji znajdującej się w zbiorach Biblioteki Raczyńskich.

Wystawy czasowe w holu Biblioteki Raczyńskich

maj–czerwiec 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Wystawa prezentująca fotografie Tadeusza Bonieckiego przedstawiające Poznań w 2019 r.

październik 2020 r.

Koszt: bezpłatne, wstęp wolny

Opis: Wystawa towarzysząca Poznańskiemu Festiwalowi Kryminału GRANDA prezentująca artykuły i informacje prasowe o głośnych aferach kryminalnych w prasie wielkopolskiej z początku XX wieku.

Wystawy do wypożyczenia

Biblioteka Raczyńskich bezpłatnie wypożycza wystawy i zachęca do tworzenia własnej oprawy artystycznej ekspozycji oraz podejmowania działań edukacyjnych związanych z ich tematyką.

Na poznańską mod(ł)ę. W XIX-wiecznej garderobie

Opis: Wystawa, podejmująca temat mody w Poznaniu w okresie od początku XIX wieku do wybuchu I wojny światowej, przybliży poszczególne elementy garderoby damskiej, męskiej i dziecięcej, historię stroju w tym okresie, popularne trendy, akcesoria odzieżowe oraz reklamy i anonse firm, w których Poznaniacy mogli zaopatrywać się w ubrania. Na ekspozycji zaprezentowane zostały rękopisy, ikonografia, druki i czasopisma ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich.

Kuratorki wystawy: Karolina Tomczyk-Koziół, Agnieszka Urbańska

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 29 plasz (27 plasz tematycznych, w tym m.in. plansza historyczna, słowniczek + 1 tytułowa + 1 wstępna). Plansze tematyczne poświęcone m.in. modzie damskiej, męskiej, na specjalne okazje itp. Wydruk do prezentacji w ramach: format B1 (100x70 cm),

papier. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf. Możliwość przeprowadzenia prelekcji lub oprowadzania kuratorskiego.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

„Nie obierając korbola, wsadzić w piec...”. Kuchnia wielkopolska w XIX wieku

Opis: Co najchętniej jedli nasi pradziadowie? Według czyich przepisów najchętniej gotowały dziewiętnastowieczne kucharki, a także czy Poznanianki tamtych czasów stosowały diety? Wystawa pokazuje, jak wyglądał XIX wiek od kuchni, a to za sprawą rękopisów, ikonografii i dokumentów życia społecznego poświęconych jedzeniu i kuchni. Ekspozycja prezentuje kuchnię w Wielkopolsce w długim wieku XIX (jedzenie, przepisy, sposoby żywienia, diety, wyposażenie kuchni i jadalni). Można na niej obejrzeć dokumenty, fotografie i materiały prasowe znajdujące się w zbiorach specjalnych Biblioteki Raczyńskich pochodzących z XIX wieku.

Kuratorki wystawy: Karolina Tomczyk-Kozioł, Agnieszka Urbańska

Projekt graficzny: Wojciech Walasiak

Specyfikacja: 16 plansz (15 plansz tematycznych z haczykami do podwieszenia + 1 tytułowa do umieszczenia w ramie). Plansze tematyczne poświęcone m.in. rolnictwu, wyposażeniu kuchni, potrawom, restauracjom. Wydruk: plansza tytułowa format B1 (100×70 cm); plansze tematyczne formatu 140×90 cm, papier. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf. Możliwość przeprowadzenia prelekcji lub oprowadzania kuratorskiego.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

20/10. Spotkania z Arcydziełem w Bibliotece Raczyńskich

Opis: Wystawa oraz publikacja „20/10. Spotkania z Arcydziełem w Bibliotece Raczyńskich” przedstawia 20 cennych zabytków piśmiennictwa ze zbiorów poznańskiej księżnicy, które zostały zaprezentowane publiczności w ciągu 10 lat (2006–2016) podczas odbywających się cyklicznie dwa razy w roku „Spotkań z Arcydziełem”. W owej dekadzie pokazano 10 rękopisów, 1 inkunabuł, 6 starych druków, 2 atlasy i 1 druk XIX-wieczny. Miano arcydzieła zyskały różne obiekty, zawsze jednak istotne dla kultury polskiej i europejskiej – cenne ze względu na swoją unikatowość i niepowtarzalność, ważne poprzez niesione przez siebie treści, zachwycające szatą graficzną i starannością wykonania, mające fascynujące losy. To zabytki piśmiennictwa, które bez wątpienia można nazwać cymeliami i skarbami. Na wystawie można zapoznać się m.in. z: „Dziennikiem podróży do Turcji odbytej w 1814 roku” Edwarda Raczyńskiego, auto-

grafami polskich mistrzów słowa: Antoniego Malczewskiego, Adama Mickiewicza, Cypriana Kamila Norwida, Józefa Ignacego Kraszewskiego, najstarszym rękopisem (XIII-wieczny cysterski kodeks pergaminowy „Liber Beate Marie Virginis”) i jednym z najstarszych druków (średniowieczny bestseller literatury podróżniczej z 1486 r., czyli „Peregrinatio in Terram Sanctam Bernardusa de Breidenbacha”) znajdujących się w zbiorach Biblioteki „De revolutionibus orbium coelestium” Mikołaja Kopernika z 1543 r., XVI-wiecznym manuskrypcem brata Seweryna (zawierającym m.in. nuty pieśni maryjnych) i unikatowymi rękopisami kompozycji Karola Lipińskiego, autografami Heleny Modrzejewskiej, monumentalnym, dziesięciotomowym atlasem wydanym w amsterdamskiej oficynie Jana Janssoniusa w latach 1647–1658 oraz pierwszą profesjonalną mapą Polski – „Carte de la Pologne” z 1772 r., której niepowtarzalności dodaje fakt pochodzenia z królewskiej biblioteki Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Na wystawie zaprezentowane są nie tylko obiekty ważne dla kultury polskiej (jak np. wzorcowe dzieło XVI-wiecznej typografii krakowskiej – „Żwierciadło” Mikołaja Reja), ale i dla innych narodowości – jedyny zachowany na świecie kompletny egzemplarz kancjonału braci czeskich wydany w Pradze w 1541 r. „Piesně Chwal Božských”, rękopiśmienna księga datowana na XVI–XVII w., zawierająca m.in. białoruską wersję legendy o Tristanie i Izoldzie czy wreszcie najstarsze tureckie sztuki teatralne z początku XIX stulecia.

Wiele z tych zabytków piśmiennictwa jest doskonale znanych w świecie naukowym, a niektóre z nich zostały docenione także przez społeczność międzynarodową – rękopis tzw. Białoruskiego Tristana w 2014 r. został wpisany na Polską Listę Krajową Programu UNESCO „Pamięć Świata”, natomiast na Liście Światowej od 2015 r. znajdują się „Akta i biblioteka braci czeskich”, także częściowo przechowywane w zbiorach Biblioteki Raczyńskich (np. kancjonał braci czeskich).

Kuratorka wystawy: Agnieszka Baszko

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 24 plansze (20 plansz tematycznych + 1 tytułowa + 1 wstępna + 2 dodatkowe – „Kronika Spotkań z Arcydziełem”). Wydruk do prezentacji w ramach: format B1 (100×70 cm), papier. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf. Możliwość zakupu książki „20/10. Spotkania z Arcydziełem w Bibliotece Raczyńskich” (30 zł). Książka zawiera nie tylko bogaty materiał ikonograficzny, ale także teksty wykładów wygłoszonych podczas spotkań. Dzięki połączeniu obrazu i słowa przedstawiane arcydzieła zostają wzbogacone o swoją historię i kontekst, który jeszcze lepiej pokazuje ich unikatową wartość. Możliwość przeprowadzenia prelekcji lub oprowadzania kuratorskiego.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

Solum Verbum. Reformacja i słowo. XVI–XVIII w.

Opis: Wystawa przygotowana z okazji jubileuszu 500-lecia reformacji (1517–2017), której tytuł (*Solum Verbum*) odnosi się do jednego z głównych haseł reformacyjnego przesłania – „Tylko Słowo”. Na wystawie zaprezentowane zostały różnorodny przekłady Biblii jako głównej i jedynej podstawy wiary konfesji reformowanych oraz księgi wyznaniowe protestantyzmu i kancjonały, które dzięki językom narodowym upowszechniły i przybliżyły wiernym liturgię. Ekspozycja przedstawia także życiorysy wielkich reformatorów (m.in. Marcina Lutra i Jana Kalwina) oraz specyfikę reformacji na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej.

Kuratorki wystawy: Agnieszka Urbańska, dr hab. Małgorzata Grzywacz (Instytut Kulturoznawstwa UAM)

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 17 plansz jednostronnych (15 plansz tematycznych + 1 tytułowa + 1 wstępna). Plansze tematyczne poświęcone m.in. Biblii i jej przekładom, kancjonałom, postaciom reformatorów. Wydruk do prezentacji w ramach: format B1 (100x70 cm), papier. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

„Człowiek potrzebuje do życia ogrodów i bibliotek”.

Prace znanych botaników ze zbiorów specjalnych Biblioteki Raczyńskich

Opis: Wystawa prezentuje prace znanych botaników, które znajdują się w zbiorach specjalnych Biblioteki Raczyńskich. Jest to okazja do obejrzenia prac, w których sztuka łączy się z nauką, pokazując niezwykły świat flory.

Kuratorki wystawy: Karolina Tomczyk-Kozioł, Agnieszka Urbańska

Projekt graficzny: Monika Dolata

Specyfikacja: 22 plansze jednostronne (20 plansz tematycznych + 1 tytułowa + 1 wstępna). Plansze tematyczne poświęcone m.in. Hipokratesowi z Kos, Szymonowi Syreńskiemu, Jonowi Jonstonowi, Krzysztofowi Klukowi. Wydruk do prezentacji w antyramach: format B1 (100x70 cm), papier. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

Kraszewski dla sprawy polskiej

Opis: Wystawa wpisuje się w ogólnopolskie obchody 100-lecia odzyskania niepodległości zaplanowane na lata 2018–2021. Na wystawie przedstawiona została sylwetka Józefa I. Kraszewskiego z wyeksponowanymi wątkami biograficznymi, prezentującymi jego zaangażowanie w działalność na rzecz „sprawy narodowej” oraz fragmenty powieści i publicystyki nawiązujące do tego tematu.

Kraszewski, zwany również „nauczycielem historii narodu”, jest autorem około stu powieści obrazujących dzieje Polski, założycielem „Macierzy Polskiej” – organizacji oświatowej mającej na celu szerzenie oświaty ludowej wśród społeczeństwa polskiego. Przybliżony został także jubileusz 50-lecia pisarza jako manifestacji jedności podzielonego na zabory narodu. Tom II, rozdz. 8 „Starej baśni” J. I. Kraszewskiego rozpoczyna listę 44 tekstów Antologii Niepodległości ogłoszonej przez Prezydenta RP.

Kurator wystawy: Krzysztof Klupp

Projekt graficzny: Mirosława Korbańska

Specyfikacja: 12 plansz wydrukowanych na PCV, większość z nich o wymiarach 150×100 cm.

W drodze ku niepodległości. Społeczeństwo polskie

w Wielkopolsce pod zaborem pruskim w latach 1815–1918

Opis: Wystawa powstała podczas projektu Biblioteki Raczyńskich „W drodze ku niepodległości”. Głównym celem wystawy jest przybliżenie historii społeczeństwa polskiego w Wielkopolsce pod zaborem pruskim w latach 1815–1918 i historii starań o odzyskanie niepodległości na drodze działań legalnych i nielegalnych oraz przypomnienie postaci wybitnych działaczy społeczno-patriotycznych i dziejów ówczesnych organizacji społecznych.

Kuratorki wystawy: Agnieszka Baszko, Karolina Tomczyk-Koziół, Agnieszka Urbańska

Projekt graficzny: Wojciech Walasiak

Specyfikacja: 23 plansze (22 plansze tematyczne + 1 tytułowa). Wydruk do prezentacji w ramach: format B1 (100×70 cm), papier. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf. Możliwość przeprowadzenia prelekcji lub oprowadzania kuratorskiego.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Koziół, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

Gajowa 4 – ostatnia przystań Iłły. 35 rocznica otwarcia

Mieszkania-Pracowni Kazimierzy Iłłakowiczówny w Poznaniu

Opis: W lutym 1983 r. w Poznaniu zmarła Kazimiera Iłłakowiczówna, często nazywana Iłłą. Wielka dama polskiej poezji umarła w skromnym mieszkaniu przy ul. Gajowej 4/8. Rok później, 16 lutego 1984 r., w pokoju sublokatorskim, który zajmowała poetka, uroczyste otwarto i udostępniono zwiedzającym Mieszkanie-Pracownię Kazimierzy Iłłakowiczówny. Jest to jedyne w naszym mieście gniazdo literackie – placówka muzealna w oryginalnym mieszkaniu pisarza.

Kuratorka wystawy: Barbara Ksit

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 10 plasz jednostronnych w formacie A0. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

Jerzy Pertek – „morski Sienkiewicz”

Opis: Wystawa przypominająca postać i twórczość jednego z najważniejszych polskich pisarzy-marynistów, Jerzego Pertka (1920–1989). Pertek napisał ponad 2 tys. artykułów oraz 60 książek. Współpracował z wieloma czasopismami oraz redakcją Polskiego Słownika Biograficznego, w którym opublikował kilkadziesiąt życiorysów ludzi morza. Najwięcej publikacji poświęcił historii polskiej marynarki w czasach II wojny światowej, do najbardziej znanych należą: „Wielkie dni małej floty”, „Druga mała flota” i „Pod obcymi banderami”.

Kuratorka wystawy: Barbara Ksit

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 6 plasz jednostronnych w formacie A0. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

„Jedźmy, wracajmy...” Drogi życia i szlaki twórcze

Włodzimierza Odojewskiego (1930–2016)

Opis: Wystawa powstała we współpracy Biblioteki Raczyńskich i Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM, prezentuje biografię i dzieło wybitnego prozaika, autora słuchowisk i dramatów. Najbardziej rozpoznawalnym obszarem tematycznym prozy Odojewskiego jest

wojenna historia Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej, która utrwalona w osobistym doświadczeniu i wzbogacona wieloletnimi studiami pisarza, dała materię fabularną szeregowi utworów.

Włodzimierz Odojewski zasłynął jako autor cyklu podolskiego, na który składają się opowiadania z tomu „Zmierzch świata” (1962) oraz powieści „Wyspa ocalenia” (1964) i „Zasypie wszystko, zawieje...” (1973). W orbicie tematyki cyklu podolskiego znalazła się także jego ostatnia powieść „Oksana”, a także utwory składające się na zatrzymany przez cenzurę w Poznaniu i do tej pory niewydany, młodzieżowy tom opowiadań „Codzienna ściana płaczu”. Tematyka podolska stała się zdefiniowanym przez Odojewskiego „kamiennym światem, który ciąży i boli”, a dorobek pisarza – literacką kroniką dziejów polsko-ukraińskiego pogranicza.

Kuratorki wystawy: dr Dagmara Nowakowska (UAM), Jolanta Nawrot (UAM), dr Alicja Przybyszewska

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 21 plansz (20 plansz tematycznych + 1 tytułowa). Wydruk do prezentacji w ramach: format B1 (100×70 cm), papier. Ewentualny folder do wydruku (składany DL). Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Alicja Przybyszewska, alicja.prybyszewska@bracz.edu.pl, tel. 61 855 12 44

Zabójcza książka

Opis: Wystawa powstała przy okazji Poznańskiego Festiwalu Kryminału GRANDA. Przedstawia książki, które „niosą śmierć” i książki niebezpieczne. Wśród nich znajdują się zarówno pozycje traktujące o truciznach, toksycznych roślinach czy metalach, jak i takie, które nakazywały stosowanie tortur i karanie śmiercią za szczególne przestępstwa. Odrębną grupę stanowią książki zakazane, czyli takie, których samo dotknięcie może zagrozić życiu czytelnika. Prezentowane publikacje pochodzą ze zbiorów specjalnych Biblioteki Raczyńskich.

Kuratorki wystawy: Karolina Tomczyk-Kozioł, Agnieszka Urbańska

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 6 plansz, format B1 (100×70 cm), papier. Materiały graficzne dostępne w pdf.

Kontakt: Karolina Tomczyk-Kozioł, zbiory.specjalne@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 928

Klasycy kryminału

Opis: Kto wymyślił słynną czapkę Sherlocka Holmesa? Ile powieści o Herkulesie Poirot napisała Agatha Christie? Co wspólnego z komisarzem Maigretem ma Jaś Fasola? Na te i inne pytania odpowiada wystawa „Klasycy kryminału”. Ekspozycja ma na celu pokazanie, jak rozwijał się kryminalny gatunek, a także jakie elementy, charakterystyczne dla tych powieści, zawdzięczamy kolejnym twórcom. Przypomnimy m.in. postać uznanego za ojca noweli kryminalnej Edgara Alana Poe, angielskich klasyków i francuskiego prawnika, który zasłynął historiami o zamkniętym żółtym pokoju i upiorze z opery, a także polskich twórców, którzy w latach 60. byli równie popularni co dziś Mróz i Bonda. Dzięki wspomnianym w tekście ekranizacjom i nawiązaniom można też prześledzić drogi, którymi postaci z kryminałów przeszły do kultury popularnej. Wystawa powstała na Poznański Festiwal Kryminału GRANDA 2018.

Kurator wystawy: Katarzyna Wojtaszak

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 12 plasz jednostronnych w formacie A0. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Dział Koordynacji Działalności Kulturalnej i Promocji, promocja@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 955

Kanon lektur nieczytanych

Opis: Czy „Lalka” mogłaby stać się przebojem Netflixa? Co pisałyby portale plotkarskie po weselu Rydla, gdyby istniały w 1900 roku? Jak wyglądałby profil Wertera w aplikacji randkowej? Dlaczego Sienkiewicz telegrafował, że nie wie, gdzie jest Kmicic? Jaki wpływ na odbiór zachowania Judyma mogła mieć cenzura? Czy przepisany prozą „Pan Tadeusz” robi wrażenie? Czy bohaterowie „Chłopów” stosowali hygge w praktyce? Na wystawie przyglądamy się lekturom, które nasi czytelnicy uznali za najtrudniejsze (m.in. „Lalce”, „Panu Tadeuszowi”, „Chłopom”, „Nad Niemnem”) i próbujemy opowiedzieć o nich w nieco inny sposób, przypominając ciekawostki o pisarzach oraz wykorzystując odniesienia do kultury popularnej. Celem wystawy jest zachęcenie do refleksji nad klasyką literatury, wartością kanonu oraz odświeżenie spojrzenia na lektury szkolne, o których uczą się kolejne pokolenia.

Kurator wystawy: Katarzyna Wojtaszak

Projekt graficzny: Paulina Nowak

Specyfikacja: 22 plansze jednostronne w formacie B1 (100x70 cm). Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Dział Koordynacji Działalności Kulturalnej i Promocji, promocja@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 955

Literatura polska i czeska po 1918 roku

Opis: Listopad 1918 r. był przełomem w historii Polaków i Czechów. Jak na zmiany zareagowała literatura obu narodów? Czy Czesi mieli swoich skamandrytów? Czy w tym czasie czytano komiksy? Jak wyglądała ówczesna literatura dla dzieci? Czy legenda czechosłowackich legionów była tak samo silna jak polskich? Jaki wpływ na literaturę miał Tomasz Masaryk, pierwszy i najdłużej urzędujący prezydent Czechosłowacji, nazywany ojcem niepodległej Czechosłowacji? Wstawa pokazuje przełomowe momenty historii i ich odbicia w literaturze, a także przypomina najważniejsze cytaty, m.in. braci Čapków, Karela Tomana, Rudolfa Medeka.

Kurator wystawy: prof. UAM dr hab. Anna Gawarecka (Instytut Filologii Słowiańskiej UAM)

Projekt graficzny: Sławomir Pacholczyk

Specyfikacja: 18 plansz jednostronnych w formacie B1. Materiały graficzne dostępne w formacie pdf.

Kontakt: Dział Koordynacji Działalności Kulturalnej i Promocji, promocja@bracz.edu.pl, tel. 61 88 58 955

Zwiedzanie gmachu głównego razem z autorką Elizą Piotrowską. Fot. ze zbiorów BR.

Gmach główny Biblioteki Raczyńskich

Zwiedzanie Biblioteki Raczyńskich

Dla: uczniowie szkół ponadpodstawowych, grupy zorganizowane

Liczba uczestników: 20–25 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa rezerwacja terminu

Czas trwania: ok. 60 minut

Opis: Podczas oprowadzania po gmachu Biblioteki Raczyńskich uczestnicy zajęć wysłuchają krótkiego wykładu o historii Biblioteki i jej współczesnym funkcjonowaniu.

Szczegóły: Dział Informacji i Udostępniania Zbiorów Biblioteki Raczyńskich
Informatorium, poziom II, tel. 61 885 89 18, informacja@bracz.edu.pl

Lekcje biblioteczne

Dla: uczniowie szkół podstawowych (klasy VII i VIII) oraz ponadpodstawowych i studenci

Liczba uczestników: ok. 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa rezerwacja terminu

Czas trwania: ok. 60 minut

Opis: Celem zajęć jest przygotowanie młodzieży do samodzielnej pracy w bibliotece. Podczas specjalnej lekcji uczniowie dowiedzą się, jak poszukiwać materiałów potrzebnych do realizacji projektów szkolnych z różnorodnych dziedzin wiedzy, szczególnie z szeroko pojętej humanistyki. Studenci natomiast zdobędą wiedzę o tym, jak tworzyć warsztat bibliograficzny niezbędny przy pisaniu prac licencjackich lub magisterskich.

Szczegóły: Dział Informacji i Udostępniania Zbiorów Biblioteki Raczyńskich, Informatorium, poziom II, tel. 61 885 89 18, informacja@bracz.edu.pl

Kursy komputerowe dla seniorów, oswajanie przestrzeni

Dla: seniorzy

Kiedy: we wtorki, godz. 9.30 lub 12.30 i czwartki, godz. 9.30 lub 12.30 w okresie 17 września – 21 listopada 2019 r.

Liczba uczestników: do 20 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa wcześniejsza rezerwacja miejsc, zapisy od 6 września

Czas trwania: 90 minut

Opis: Celem zajęć jest przygotowanie seniorów do samodzielnej pracy w bibliotece i nabywanie przez nich umiejętności korzystania z komputera, internetu oraz multimedialnych. Terminy kursów komputerowych dla seniorów ogłaszane są na stronie internetowej Biblioteki Raczyńskich oraz na plakatach i ulotkach dostępnych w budynku Biblioteki Raczyńskich (Informatorium, poziom II), a wszelkie informacje dotyczące kursów komputerowych dla seniorów można otrzymać podczas rozmowy telefonicznej.

Szczegóły: Dział Informacji i Udostępniania Zbiorów Biblioteki Raczyńskich, Informatorium, poziom II, tel. 61 885 89 26, informacja@bracz.edu.pl

Udostępnianie Pokoju Pracy Zespołowej

Dla: wszyscy czytelnicy

Liczba uczestników: do 10 osób

Koszt: bezpłatne, obowiązkowa wcześniejsza rezerwacja terminu

Herbaciarnia w gmachu głównym Biblioteki Raczyńskich. Fot. Tomasz Proć.

Opis: W celu umożliwienia czytelnikom pracy w grupach, Biblioteka zapewnia możliwość wynajęcia pomieszczenia do pracy zespołowej. Umożliwia to sprawną realizację m.in. projektów szkolnych i studenckich z różnych dziedzin wiedzy.

Szczegóły: Dział Informacji i Udostępniania Zbiorów Biblioteki Raczyńskich, Informatorium, poziom II, tel. 61 885 89 18, informacja@bracz.edu.pl

Herbaciarnia

W głównym budynku Biblioteki Raczyńskich przy pl. Wolności 19 znajduje się przestrzeń, w której można zjeść przyniesione ze sobą posiłki, porozmawiać, wspólnie się uczyć, czy też w grupach rozwiązywać zadania. W godzinach od 11.30 do 18.00 wszyscy posiadacze karty bibliotecznej mogą skorzystać z bezpłatnej herbaty.

Copyright © Biblioteka Raczyńskich, 2019

Opracowała
Agnieszka Łuczak

Projekt graficzny, skład i przygotowanie do druku
Teodor Jeske-Choiński

Redakcja językowa i korekta
Paulina Jeske-Choińska

Ilustracje
Ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich, Piotr Fajfer, Barbara Ksit, Tomasz Proć

Poznań 2019, wydanie I

Biblioteka Raczyńskich
pl. Wolności 19
61-739 Poznań
www.bracz.edu.pl

POZnań*

Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu przekazuje Państwu ofertę edukacyjną na rok szkolny 2019/2020. Nasze propozycje skierowane do dzieci i młodzieży umożliwiają wprowadzanie uczniów w świat literatury, kultury i historii, pogłębiając jednocześnie wiedzę o Poznaniu i Wielkopolsce. Tegoroczna oferta umożliwi wzbogacenie lekcji o atrakcyjne zajęcia, pomocne w realizowaniu programu przedmiotów humanistycznych oraz poszerzaniu wiedzy o regionie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz w przedszkolach. Proponujemy także różnorodne formy edukacji pozaszkolnej, którymi są zajęcia otwarte oraz wystawy czasowe skierowane do wszystkich miłośników humanistyki – niezależnie od wieku.

Biblioteka Raczyńskich to prężna instytucja kultury obejmująca swoim zasięgiem cały Poznań. To przede wszystkim zabytkowy gmach przy placu Wolności, nowy gmach przy Alejach Karola Marcinkowskiego (mieszczący czytelnice, wypożyczalnię, filię dla dzieci, zbiory specjalne oraz galerię Atanazego), filie rozmieszczone we wszystkich dzielnicach miasta oraz muzea (Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza, Mieszkanie-Pracownia Kazimierza Iłkowińskiego, Pracownia-Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego, Ośrodek Dokumentacji Wielkopolskiego Środowiska Literackiego).

**lekcje biblioteczne · warsztaty muzealne · wykłady · oprowadzania tematyczne
wystawy · spotkania otwarte · dyskusje i konferencje**

Większość działań edukacyjnych odbywających się w Bibliotece Raczyńskich jest bezpłatna. Pełna oferta naszych działań kulturalnych znajduje się na stronach internetowych i w mediach społecznościowych:

- www.bracz.edu.pl
- fb.com/Biblioteka.Raczyńskich
- twitter.com/raczyńskich
- instagram.com/biblioteka.raczyńskich

Biblioteka
Raczyńskich

POZnań*